

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ- TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA**

KATEDRA PRÁVA

**Činnost správních orgánů obce Orlová se zaměřením na oblast dopravy
v samostatné i přenesené působnosti obce**

Activity of the Orlova Municipality Administrative Authorities Focusing on Transport
in Self- governing and Delegated Powers

Student:

Jakub Fabšík

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Milan Gryga

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Zadání bakalářské práce

Student: **Jakub Fabšík**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: Činnost správních orgánů obce Orlová se zaměřením na oblast dopravy
v samostatné i přenesené působnosti
Activity of the Orlova Municipality Administrative Authorities Focusing
on Transport in Self-governing and Delegated Powers

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoretický rozbor problematiky obce
 3. Struktura Městského úřadu Orlová
 4. Odbor dopravy, jeho činnost a kompetence
 5. Průzkum mínění obyvatel města Orlová na činnost odboru dopravy
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

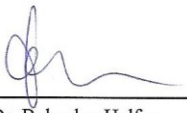
GERLOCH, Aleš, Jiří HŘEBEJK a Vladimír ZOUBEK. *Ústavní systém České republiky: základy českého ústavního práva*. 4. aktualizované a doplněné vyd. Praha: Prospektrum, 2002. 564 s. ISBN 80-7175-077-8.
KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualizované a doplněné vyd. Praha: Linde, 2001. 423 s. ISBN 80-7201-272-X.
POMAHÁČ, Richard a Olga VIDLÁKOVÁ. *Veřejná správa*. Praha: C. H. Beck, 2002. 278 s. ISBN 80-7179-748-0.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

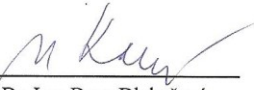
Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Milan Gryga**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně. V seznamu literatury jsem uvedl všechny použité zdroje.“

V Ostravě dne 10. května 2013

.....
Jakub Fabšík

Poděkování

Touto formou bych chtěl poděkovat vedoucímu bakalářské práce, panu Mgr. Milanu Grygovi, za odbornou pomoc a cenné rady při vytváření této práce a také vedoucí oddělení dopravně správních agend odboru dopravy Městského úřadu Orlová, paní Ing. Zuzaně Ožanové, za konzultace a poskytnuté materiály.

Obsah

1 Úvod	3
2 Teoretický rozbor problematiky obce.....	4
2.1 Působnost obcí	5
2.2 Rozdělení obcí	7
2.3 Orgány obce, města, městyse a statutárního města	8
3 Struktura Městského úřadu Orlová.....	11
3.1 Odbor vnitřních věcí	12
3.2 Odbor školství, kultury a sportu	14
3.3 Odbor životního prostředí	15
3.4 Odbor výstavby	17
3.5 Odbor sociální a zdravotní	18
3.6 Živnostenský úřad	20
3.7 Finanční odbor	21
3.8 Odbor rozvoje a investic	23
3.9 Odbor správy úřadu	24
3.10 Právní odbor	25
3.11 Tiskové oddělení	26
3.12 Odbor správy majetku města	27
3.13 Interní audit	29
4 Odbor dopravy, jeho činnost a kompetence	30
4.1 Autoškola	32
4.2 Registr řidičů	33
4.3 Úsek přestupků	34
4.3.1 Bodový systém	34
4.4 Registr silničních vozidel	38
4.5 Zkušební komisař	38
5 Průzkum mínění obyvatel města Orlová na činnost odboru dopravy	39
6 Závěr	52
Seznam použité literatury	55
Seznam zkratk	56

Seznam obrázků	56
Seznam grafů	57
Seznam tabulek	57
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	58
Seznam příloh	59

1 Úvod

Každému člověku, jako občanu obce, ve které žije, určitě záleží na tom, jak obec funguje, jak pracují jednotlivé orgány obce, aby vše fungovalo správně a občané byli spokojeni. Občané si totiž neuvědomují, že dobré fungování obce se dotýká všech, kteří v ní žijí, někteří jsou k problémům lhostejní, jiní se je snaží podle svých možností řešit, ale v každém případě má dobré fungování výrazný dopad na spokojený život obyvatel.

Městský úřad Orlová, jako správní orgán obce, se zabývá mnoha činnostmi. Zkušenosti s vyřizováním jakýchkoliv záležitostí na Městském úřadu Orlová má ve větší či menší míře každý občan. Konkrétně odbor dopravy se neustále rozvíjí a je občany využíván častěji než v minulosti.

Cílem bakalářské práce je analyzovat činnosti a kompetence odboru dopravy Městského úřadu Orlová. Zároveň provést průzkum mínění obyvatel města Orlová pomocí dotazníku, který je zaměřen na činnost tohoto odboru, pomocí něhož budou zjištěny názory občanů a jejich spokojenost s činností odboru dopravy. Na základě výsledků pak navrhnout případná zlepšení, která by vedla ke zkvalitnění činnosti a tím ke zvýšení spokojenosti samotných občanů.

Práce obsahuje teoretický rozbor problematiky obce, ve kterém je charakterizována působnost obcí, rozdělení obcí a také jednotlivé orgány obce. Následná kapitola se zabývá strukturou Městského úřadu Orlová, ve které jsou charakterizovány jednotlivé odbory s uvedením činností, kterými se zabývá v samostatné i přenesené působnosti. Další kapitola se zaměřuje konkrétně na odbor dopravy, jeho činnosti a fungování a poslední kapitola obsahuje analýzu průzkumu mínění obyvatel města Orlová, zaměřený na činnost tohoto odboru.

2 Teoretický rozbor problematiky obce

Obec¹ je dle Ústavy České republiky základním územním samosprávným celkem a je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Obec je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku, tedy kraje. Může užívat vlastní symboly, jako je znak, prapor a razítko neboli pečeť.² Obecně se správou označují institucionalizované kontrolní a regulativní činnosti.³

Samospráva vyjadřuje oprávnění určitého společenského organismu obstarávat právem vymezený okruh svých záležitostí samostatně, tedy nezávisle na společenském organismu, jehož je součástí. Rozlišuje se na **samosprávu územní**, která se dále dělí na místní nebo obecní samosprávu a samosprávu krajů, a na **samosprávu zájmovou** neboli profesní.

Územní samospráva vyjadřuje určitou územní jednotku. Je formou veřejné správy, spravuje si své záležitosti samostatně a rozhoduje buď přímo, nebo prostřednictvím volených orgánů.

Místní samosprávu vymezuje také čl. 3 Evropské charty místní samosprávy: „*Místní samospráva označuje právo a schopnost místních společenství v mezích daných zákonem na svou odpovědnost a v zájmu místního obyvatelstva upravovat a spravovat podstatnou část věcí veřejných*“.⁴

Charakteristickými znaky obce jsou:

- vlastní území - vyjadřuje územní základ obce,
- obyvatelstvo obce - vyjadřuje personální základ obce,
- právní subjektivita – vyjadřuje právní základ obce,
- vlastní majetek a hospodaření dle rozpočtu – vyjadřuje ekonomický základ obce.⁵

¹ Dle Ústavy ČR se Česká republika člení na obce a kraje.

² Ústava ČR, hlava sedmá, čl. 99,100

³ POMAHAČ, Richard a VIDLÁKOVÁ, Olga. *Veřejná správa*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2002. str. 57, ISBN 80-7179-748-0.

⁴ GERLOCH, Aleš, HŘEBEJK, Jiří a ZOUBEK, Vladimír. *Ústavní systém České republiky: základy českého ústavního práva*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Prospektum, 2002. str. 269, ISBN 80-7175-106-5.

⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 51, ISBN 80-7201-272-X.

Územní základ obce - každá obec má jedno nebo více katastrálních území. Obce se mohou sloučit nebo připojit, ale také oddělit. Tím se změní hranice obce.⁶

Personální základ obce - každá obec musí mít trvale bydlící obyvatele. Občané obce jsou stálí obyvatelé, které vymezuje právní řád jako skupinu obyvatel, se kterou jsou spojována určitá práva. Občan obce musí mít státní občanství ČR a musí být v obci hlášen k trvalému pobytu.⁷

Právní základ obce - právní subjektivita vyjadřuje způsobilost mít práva, ale také povinnosti. Obec je právnickou osobou, která vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese z těchto vztahů odpovědnost.⁸

Ekonomický základ obce - obec je veřejnoprávní korporací, která má svůj majetek a hospodáří podle vlastního rozpočtu. Její hlavní cíl nespočítá v maximalizaci dosažených zisků, ale zejména v uspokojování potřeb občanů a veřejného zájmu tak, aby zajistila hospodárné využití finančních prostředků, které má k dispozici.⁹

2.1 Působnost obcí

Obec, jako subjekt veřejné správy, je oprávněna provádět činnost v určitých oblastech. Tato činnost je nazývána působnost. Mezi oblasti, ve kterých svoji činnost provádí, patří:

- věcná působnost – oblast činnosti v rámci úpravy určitých společenských vztahů,
- územní působnost – činnost na určitém území, nazývána také prostorová či místní,
- osobní působnost – činnost vůči určitému okruhu osob,
- časová působnost – činnost v určitém čase.

⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, hlava první, díl 3

⁷ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. str. 89, ISBN 978-80-7357-561-8.

⁸ GERLOCH, Aleš, HŘEBEJK, Jiří a ZOUBEK, Vladimír. *Ústavní systém České republiky: základy českého ústavního práva*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Prospektum, 2002. str. 279, ISBN 80-7175-106-5.

⁹ GERLOCH, Aleš, HŘEBEJK, Jiří a ZOUBEK, Vladimír. *Ústavní systém České republiky: základy českého ústavního práva*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Prospektum, 2002. str. 281, ISBN 80-7175-106-5.

Věcná působnost je realizována formou **samostatné působnosti** (samosprávy) a formou **přenesené působnosti** (přenesené státní správy na obec).¹⁰

Samostatná působnost

Samostatná činnost v rámci samostatné působnosti obcí je uvedena v zákonech, řídí se při výkonu této činnosti pouze právním řádem. Kromě této činnosti je stanovena obci v jejím územním obvodu péče o územní rozvoj, o rozvoj sociální péče, rozvoj zdravých životních podmínek, dopravy a spojů, výchovy a vzdělávání, kulturní rozvoj a také ochranu veřejného pořádku.

Do samostatné působnosti ze zákona o obcích patří například: hospodaření obce, rozpočet a závěrečný účet, územní plán obce, vydávání obecně závazných vyhlášek, místní referendum, ustanovení starosty a dalších pozic, čestné občanství a ceny obce, ukládání pokut.

Do samostatné působnosti na základě zvláštních zákonů patří zřizování a správa předškolních zařízení, základních škol, základních uměleckých škol, zřizování jednotky dobrovolných hasičů, místní poplatky, ochrana před alkoholismem, ochrana veřejného zdraví v souvislosti s deratizací, a také zajišťování připravenosti obce na mimořádné události.¹¹

Přenesená působnost

Přenesená působnost je státní správa vykonávaná obcí. Tato činnost je stanovena ve speciálních zákonech a při jejím výkonu se obec řídí nejen právním řádem, ale také usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů, jako jsou například ministerstva. Výkon přenesené působnosti je jednak právem, ale také povinností obce, zejména ve věcech týkajících se práva občanů, jako je například výplata sociálních dávek. Sousední obce se mohou dohodnout na společném výkonu přenesené působnosti v určitém rozsahu. Obec s pověřeným obecním úřadem vykonává přenesenou působnost pro více obcí v rozsahu, stanoveném zákonem a v těch správních obvodech, které nařídí

¹⁰ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 69, ISBN 80-7201-272-X.

¹¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 73, ISBN 80-7201-272-X.

vláda. Za výkon přenesené působnosti obce obdrží příspěvek ze státního rozpočtu na plnění této činnosti, a to formou dotace.¹²

2.2 Rozdělení obcí

Obce se rozlišují na venkovské obce a města. Venkovské obce s nízkým počtem obyvatel jsou tvořeny menšími obcemi nebo vesnicemi. Městem je většinou nazývána obec, která má minimálně 3000 obyvatel a udělí mu tento titul předseda Poslanecké sněmovny. Dřívější označení městys, které se přestalo používat kolem roku 1950, se opět začalo používat v roce 2006 a obce, které byly dříve městysem, si o toto označení mohly požádat.¹³

Zákon stanoví města se zvláštním postavením:

- statutární město,
- krajské město,
- hlavní město.¹⁴

Statutární město¹⁵ může zřídit vlastní vyhláškou městské části nebo obvody a přenést na ně částečně své kompetence.

Krajské město je město, ve kterém sídlí kraj.¹⁶

Hlavní město, v České republice hlavní město Praha, má zvláštní postavení, jednak postavení obce, na kterou se ale nevztahuje Zákon o obcích, a zároveň má postavení kraje.¹⁷

¹² KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 76, ISBN 80-7201-272-X.

¹³ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 52, ISBN 80-7201-272-X.

¹⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 53, ISBN 80-7201-272-X.

¹⁵ V současné době má ČR celkem 25 statutárních měst.

¹⁶ V současné době má ČR celkem 14 krajů, přičemž hlavní město Praha tvoří samostatný kraj. Největším krajem podle rozlohy a počtu obyvatel je kraj Středočeský.

¹⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 53, ISBN 80-7201-272-X.

2.3 Orgány obce, města, městyse a statutárního města

Orgány obce patří mezi instituce, které vykonávají veřejnou správu.¹⁸ Obec, město, městys a statutární město jsou tvořeny těmito orgány:

- zastupitelstvo,
- rada,
- starosta, u statutárního města je to primátor,
- úřad, u statutárního města je to magistrát,
- zvláštní orgány,
- výbory a komise,
- obecní či městská policie.¹⁹

Zastupitelstvo

Zastupitelstvo²⁰ je z hlediska územní samosprávy nejdůležitějším orgánem obce, kterou samostatně spravuje. Má přímou demokratickou legitimitu, která jim byla dána volbami občanů. Je voleno vždy na čtyřleté volební období. Zastupitelstvo má nejméně 5 a nejvíce 55 členů. Pro stanovení počtu členů je rozhodující stav obyvatel jednotlivé obce, a to k 1. lednu roku, ve kterém se konají volby. Zvolení členové skládají slib do rukou předsedajícího.

Mezi práva člena zastupitelstva patří právo **iniciativy**, kdy může předkládat své návrhy, právo **interpelace**, kdy může vznášet dotazy, připomínky a podněty a právo na **informace**, kdy může požadovat informace o věcech, které souvisejí s jeho výkonem funkce v zastupitelstvu.

Mezi povinnosti člena zastupitelstva patří **aktivní účast** na zasedání zastupitelstva, plnit uložené úkoly, hájit zájmy občanů. Také se musí **vyvarovat střetu zájmů**, který by nastal v poskytnutí výhody nebo škody pro něj samotného nebo osobou blízkou.

¹⁸ SPICER, Michael W. *Public administration and the state: a postmodern perspective*. New ed. Tuscaloosa, AL: University of Alabama, 2005. str. 53, ISBN 978-081-7352-394.

¹⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 89, ISBN 80-7201-272-X.

²⁰ Zasedání zastupitelstva svolává a řídí starosta, jsou veřejná a řídí se jednacím řádem.

V samostatné působnosti zastupitelstvo například schvaluje územní plán, rozpočet, program rozvoje území, zřizuje peněžní fondy, zřizuje a ruší příspěvkové organizace, vydává obecně závazné vyhlášky, zřizuje a ruší obecní policii a také rozhoduje o vyhlášení místního referenda²¹.

V přenesené působnosti, stanoví-li to výslovně zákon, pak vydává nařízení obce, pokud není zřízena rada obce.²²

Rada

Obecní rada je výkonným orgánem obce. Je odpovědná zastupitelstvu obce. Členy rady jsou starosta, jeho zástupce místostarosta a radní. Rada je složena nejméně z 5 a nejvýše z 11 členů, počet členů je vždy lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu zastupitelstva. Schůze rady jsou neveřejné. Rada například připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva, zabezpečuje hospodaření obce dle rozpočtu, vydává nařízení obce, projednává a řeší návrhy či připomínky členů zastupitelstva, zřizuje a ruší odbory a oddělení na úřadu.²³

Starosta, primátor

Jako představitel obce zastupuje obec navenek. Je volen obecním zastupitelstvem, z řad svých členů, kterému je také za výkon své funkce odpovědný. Starosta jmenuje a také odvolává tajemníka obecního úřadu a stanoví mu plat. Řídí zasedání zastupitelstva a rady, podepisuje zápis z jednání, ale také právní předpisy obce a usnesení zastupitelstva a rady. Dále starosta odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce. Je také oprávněn zřídit pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce. Má právo užívat závěsný odznak.²⁴

²¹ Referendum je jedna z forem přímé demokracie a vyjadřuje věc, o níž má být podána zpráva, je také nazýváno jako všelidové hlasování, kdy všichni občané rozhodují v otázkách zákonodárných nebo výkonných.

²² KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 105-106, ISBN 80-7201-272-X.

²³ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 108-110, ISBN 80-7201-272-X.

²⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 111-115, ISBN 80-7201-272-X.

Úřad, magistrát

V čele úřadu stojí starosta, v čele magistrátu primátor, jeho zástupce, tajemník a další pracovníci. Úřad v samostatné působnosti vykonává úkoly, které mu uložila obecní rada nebo zastupitelstvo, zaměřuje se na rozpočtové a příspěvkové organizace a zařízení zřízené obcí a také pomáhá komisím v jejich činnosti. V přenesené působnosti vykonává státní správu.²⁵ Úřad je povinen také zřídit úřední desku.²⁶

Zvláštní orgány

Zvláštní orgány zřizuje starosta v případech stanovených zákonem pro výkon přenesené působnosti. Tyto orgány mohou být zřízeny jako kolektivní i jako individuální. Pro členy zvláštních orgánů mohou mít povinnost zkoušky zvláštní odborné způsobilosti. Zvláštní orgány obce mohou být přestupková komise, povodňová komise nebo komise pro sociálně-právní ochranu dětí.²⁷

Výbory a komise

Výbory fungují jako iniciativní a kontrolní orgány, které předkládají zastupitelstvu svá stanoviska, návrhy. Jedná se o finanční a kontrolní výbor, výbor pro národnostní menšiny nebo osadní výbor. Komise fungují jako poradní a iniciativní orgány, které zřizuje rada. Radě také předkládají svá stanoviska a náměty.²⁸

²⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 117-118, ISBN 80-7201-272-X.

²⁶ Úřední deska je umístěna většinou na budově obecního úřadu, v současné době také na internetu v elektronické podobě.

²⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 125, ISBN 80-7201-272-X.

²⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. str. 120-123, ISBN 80-7201-272-X.

Obecní, městská policie

Obecnou či městskou policii zřizuje zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Řídí ji starosta. Policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku, plní úkoly stanovené zákonem, poskytuje požadovanou pomoc.²⁹

3 Struktura Městského úřadu Orlová

Městský úřad Orlová je orgánem města. Plní úkoly v samostatné i přenesené působnosti. V oblasti samostatné působnosti odpovídá zastupitelstvu a radě města Orlová. V oblasti přenesené působnosti vykonává působnost pověřeného obecního úřadu a obecního úřadu s rozšířenou působností pro města Orlová a Petřvald, a obce Dolní Lutyně a Doubrava.

Městský úřad Orlová tvoří starosta, místostarostové, tajemník a zaměstnanci města, zařazení do městského úřadu. Organizační struktura městského úřadu Orlová je přehledně znázorněna v příloze č. 1.

Starosta stojí v čele městského úřadu Orlová a za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu města Orlová. Do jeho hlavních činností patří činnosti stanovené zákonem 128/2000 Sb., o obcích, jako například včasné objednání přezkoumání hospodaření města za uplynulý kalendářní rok, řídí útvar interního auditu, řídí městskou policii, plní úkoly zaměstnavatele vůči svým zaměstnancům, zřizuje bezpečnostní radu, krizový štáb či povodňovou komisi.

Místostarostové zastupují starostu v době jeho nepřítomnosti. Na Městském úřadu Orlová působí dva místostarostové, přičemž každý z nich zabezpečuje dohled nad činností pěti odborů.

Tajemník je zaměstnancem města, který je jmenován a odvoláván starostou města. Je vedoucím úřadu dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územně samosprávných celků a o změně některých zákonů. Tajemník plní úkoly podle zvláštních předpisů vůči zaměstnancům, řídí a kontroluje jejich činnost, vydává spisový, skartační a pracovní řád

²⁹ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, § 1

městského úřadu Orlová, případně další vnitřní směrnice. Navrhuje rozdělení pravomocí, počet odborů, oddělení a počet zaměstnanců.

Vedoucí odboru řídí a kontroluje činnost svěřeného odboru, odpovídá za splnění úkolů, za nakládání s prostředky rozpočtu města, za jejich hospodárnost, a účelnost jejich použití. Vytváří podmínky pro možnosti získání dotací a zpracovává funkční náplně svých zaměstnanců.

Vedoucí oddělení řídí a kontroluje činnost svěřeného oddělení a plní úkoly, které jsou mu zadány vedoucím odboru.

Ostatní zaměstnanci zabezpečují úkoly dle funkční náplně a úkoly uložené nadřízeným vedoucím zaměstnancem.

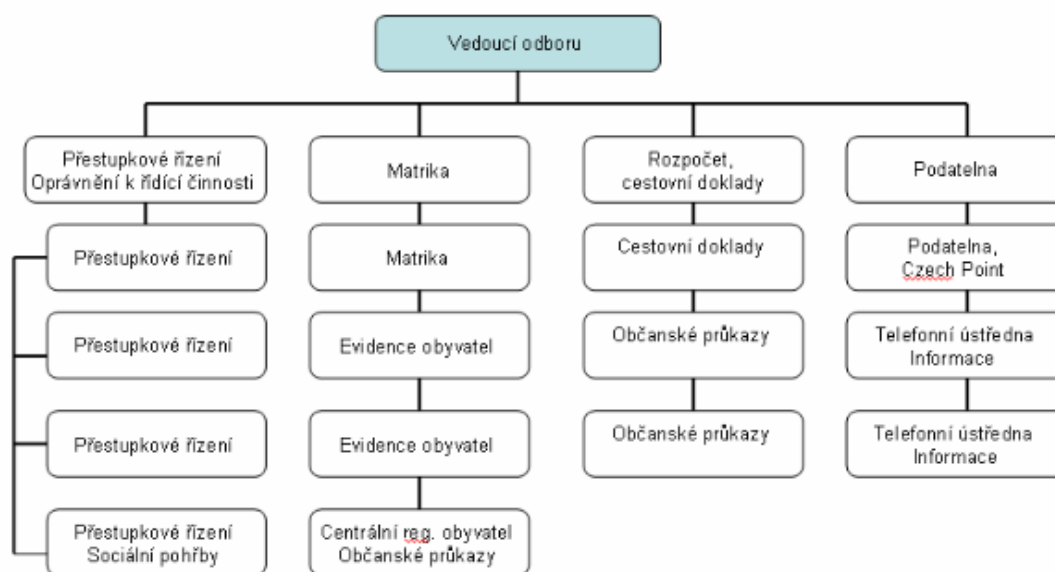
Podle organizační struktury se Městský úřad Orlová člení na jednotlivé odbory, kterých je 13. Konkrétní činnosti jednotlivých odborů jsou vymezeny v následujících podkapitolách. Vzhledem k obsáhlosti těchto činností jsou vybrány ty nejdůležitější. Pouze odbor dopravy je řešen samostatnou kapitolou, vzhledem ke stanovenému tématu bakalářské práce.³⁰

3.1 Odbor vnitřních věcí

Odbor vnitřních věcí má celkem 19 zaměstnanců. Členění jednotlivých oddělení v rámci tohoto odboru znázorňuje Obr. 3.1.

³⁰ Interní materiál organizace

Obr. 3.1 Členění odboru vnitřních věcí

Zdroj: Interní materiál organizace

V samostatné působnosti plní tento odbor úkoly, které jsou mu svěřeny trvale:

- podatelna, informace – zajišťuje centrální i elektronickou podatelnu a poskytuje informace veřejnosti,
- agenda správních činností – připravuje podklady ke schválení systému označení ulic, části města a veřejných prostranství,
- agenda přestupků – zajišťuje sociální pohřby a účastní se pozůstalostního řízení.

V přenesené působnosti plní odbor vnitřních věcí tyto stanovené úkoly:

- informace a podatelna – přijímá a odesílá datové zprávy, vydává ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy CZECH POINT³¹,
- agenda správních činností – zajišťuje veškerou činnost ohledně matričních knih, ověřuje listiny a podpisy, zabezpečuje svatební obřady, vede evidenci trvalých

³¹ Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál je projektem, jehož cílem je zredukovat přílišnou byrokracii ve vztahu občan – veřejná správa. Přináší značné ulehčení komunikace se státem prostřednictvím jednoho místa.

pobytů obyvatel, vykonává činnost v oblasti občanských průkazů a cestovních dokladů,

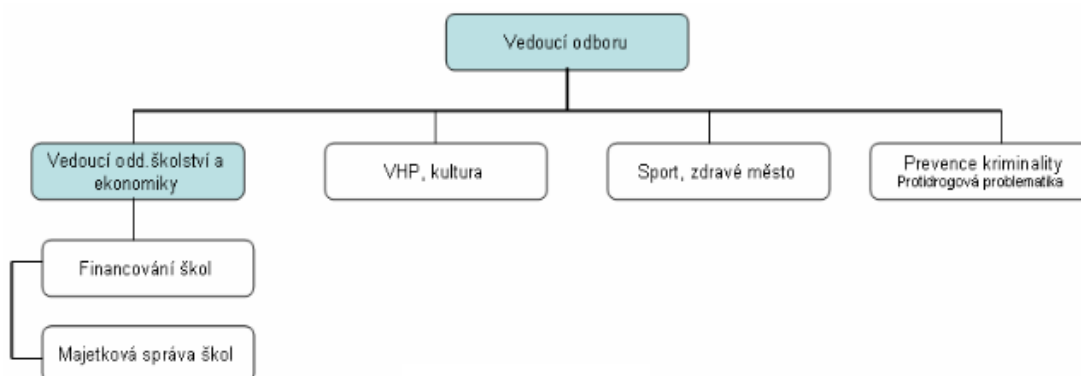
- agenda přestupků – projednává přestupky dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, také pro obce Doubrava a Dolní Lutyně, zpracovává zprávy o pověsti občanů.

Další úkoly, které jsou odboru vnitřních věcí svěřeny, jsou úkoly k příspěvkovým organizacím a organizačním složkám města, úkoly ve vztahu k výborům, komisím a zvláštním orgánům města, přestupky a delikty projednáváné v 1. stupni³² a přestupky podle zvláštních zákonů.³³

3.2 Odbor školství, kultury a sportu

Tento odbor má celkem 7 zaměstnanců. Členění organizačního útvaru je znázorněno v následujícím Obr. 3.2.

Obr. 3.2 Členění odboru školství, kultury a sportu

Zdroj: Interní materiál organizace

³² Dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

³³ Interní matriál organizace

V samostatné působnosti plní odbor úkoly, které jsou mu svěřeny trvale:

- prevence kriminality a protidrogová problematika – komplexně zajišťuje a realizuje Program prevence kriminality a protidrogovou politiku města Orlová ve všech směrech, podává žádosti o podpory a dotace,
- agenda kultury a sportu – zřizuje kulturní zařízení, organizuje sportovní akce, zajišťuje odměňování nejlepších pěveckých, tanečních, divadelních souborů, sportovců, koordinuje projekt Zdravé město³⁴ a MA21³⁵,
- oddělení školství a ekonomiky – zřizuje a ruší mateřské školy, základní školy a domovy mládeže a zajišťuje veškerou činnost s tímto spojenou, spravuje jejich budovy, zajišťuje podklady pro investiční akce.

V přenesené působnosti odbor plní tyto úkoly:

- agenda kultury a sportu – povoluje tomboly, loterie, provoz výherních hracích přístrojů, včetně správy poplatků v městě Orlová,
- oddělení školství a ekonomiky – zajišťuje činnost související s finančními prostředky ze státního rozpočtu v oblasti školství.

Odbor školství, kultury a sportu plní také další úkoly, které jsou mu svěřeny ve vztahu k příspěvkovým organizacím a organizačním složkám města v oblasti kultury a sportu, úkoly ve vztahu k výborům, komisím, pracovním skupinám, zvláštním orgánům města Orlová a také přestupky a delikty, které odbor projednává v 1. stupni.³⁶

3.3 Odbor životního prostředí

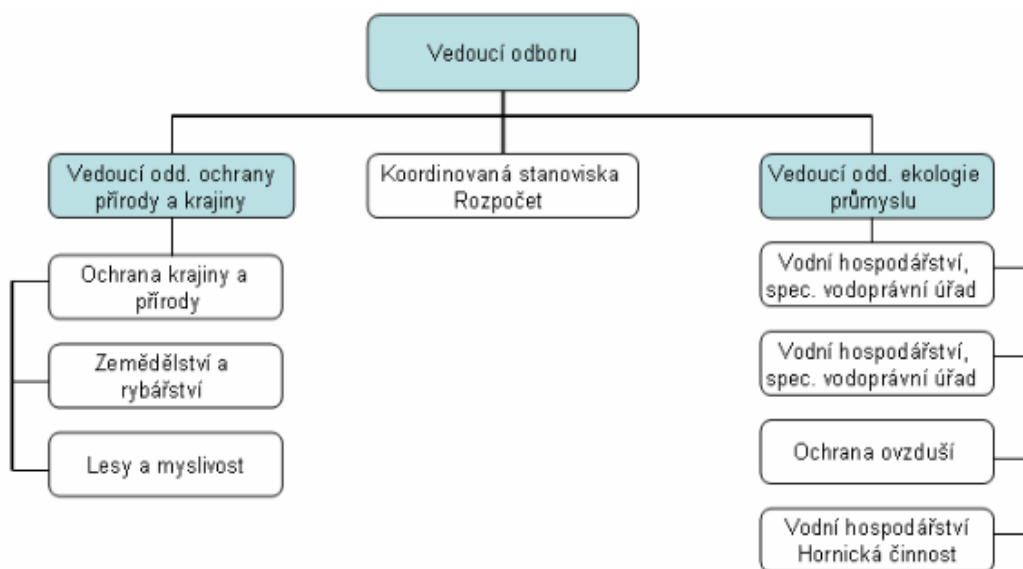
Odbor životního prostředí Městského úřadu Orlová má celkem 11 zaměstnanců. Členění tohoto odboru je znázorněno v následujícím Obr. 3.3.

³⁴ Mezinárodní Projekt Zdravé město iniciovala, podporuje a rozvíjí OSN - Světová zdravotní organizace (WHO) od roku 1988.

³⁵ Místní agenda 21 je nástroj k uplatnění principů udržitelného rozvoje v každodenní praxi všech členů společnosti pro delší časový horizont - pro 21. století.

³⁶ Interní materiál organizace

Obr. 3.3 Členění odboru životního prostředí

Zdroj: Interní materiál organizace

V samostatné působnosti plní odbor životního prostředí úkoly trvale svěřeny:

- zabezpečení koordinovaných stanovisek – stanoviska za Městský úřad Orlová a veškerá agenda s vymáháním poplatků za komunální odpad za období do 31. 12. 2002,
- oddělení ochrany přírody a krajiny – kontrola údržby pozemků na území města, organizuje hromadné očkování psů proti vzteklině, kontroluje psí útulek, v rámci ochrany před infekcí zajišťuje dezinfekce a deratizace,
- oddělení ekologie průmyslu – zajišťuje rozvoj vodovodů a kanalizací, případné povodně, úkoly s činností důlních organizací, zajišťuje vyhlášku v oblasti pálení suchých rostlinných materiálů.

V přenesené působnosti zajišťuje velmi rozsáhlou činnost, která se týká těchto oddělení:

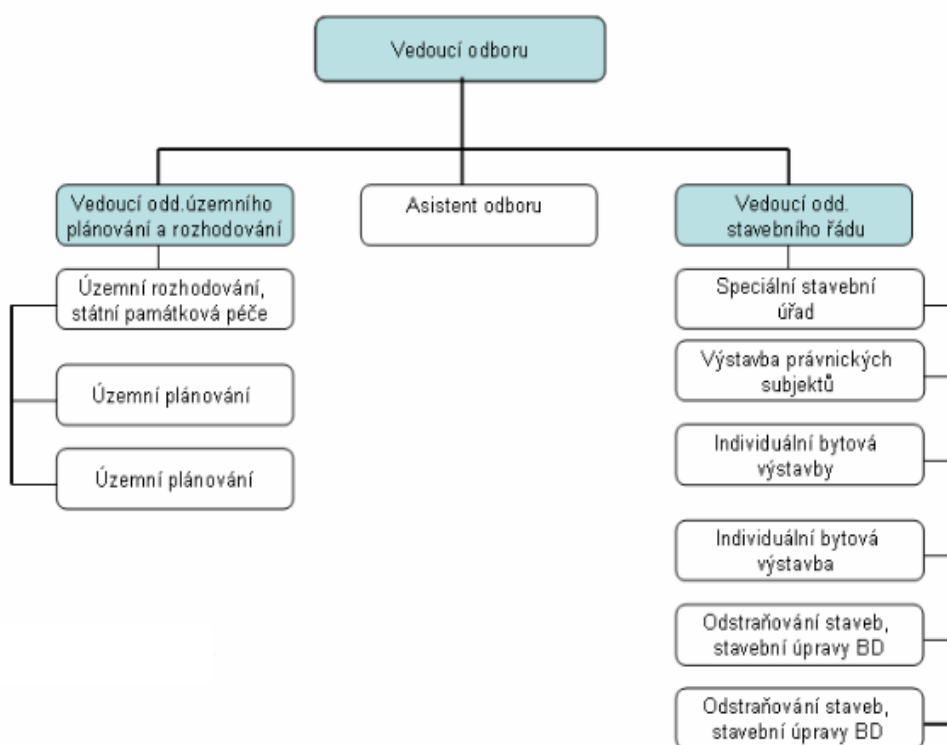
- oddělení ochrany přírody a krajiny - oblast ochrany přírody a krajiny, rostlinolékařské péče, ochrany lesa, myslivosti, rybářství, ochrany zemědělského půdního fondu a zemědělství, oblast ochrany zvířat proti týrání a veterinární péče,

- oddělení ekologie průmyslu – nakládání s odpady, ochrana ovzduší, ochrana vod a vodního hospodářství, problematiku povodní.³⁷

3.4 Odbor výstavby

Odbor výstavby má celkem 13 zaměstnanců. Tento odbor vykonává činnosti pro území měst Orlová a Petřvald, a obcí Dolní Lutyně a Doubrava, jako úřad územního plánování, stavební úřad, speciální stavební úřad ve věcech silnic II. a III. třídy a místních komunikací, vyvlastňovací úřad, orgán státní památkové péče. Členění tohoto odboru je znázorněno v následujícím Obr. 3.4.

Obr. 3.4 Členění odboru výstavby

Zdroj: Interní materiál organizace

³⁷ Interní materiál organizace

V samostatné působnosti vykonává úkoly útvaru trvale svěřené:

- oddělení územního plánování a rozhodování – připravuje podklady pro vydání územního plánu, spolupracuje na tvorbě strategického plánu, energetické koncepce či dopravního generelu³⁸, zajišťuje obnovu kulturních památek, poskytuje údaje z digitálně technické mapy města Orlová,
- oddělení stavebního úřadu – přiděluje čísla popisná a evidenční na území Orlové, spravuje místní poplatky za zábory³⁹ veřejného prostranství.

V přenesené působnosti vykonává tyto úkoly:

- oddělení územního plánování a rozhodování – zajišťuje veškeré činnosti spojené s územním plánováním, posuzuje stavební záměry na území města Orlová, vykonává státní dozor ve věcech územního plánování, řeší stavební uzávěry, státní památkovou péči,
 - oddělení stavebního úřadu – vydává územní rozhodnutí o umístění stavby, územní souhlas, stavební povolení a povolení změny stavby, kolaudační souhlas nebo zákaz užívání stavby, ověřuje projektovou dokumentaci, nařizuje odstranění staveb, zpracovává podklady pro Český statistický úřad.⁴⁰

3.5 Odbor sociální a zdravotní

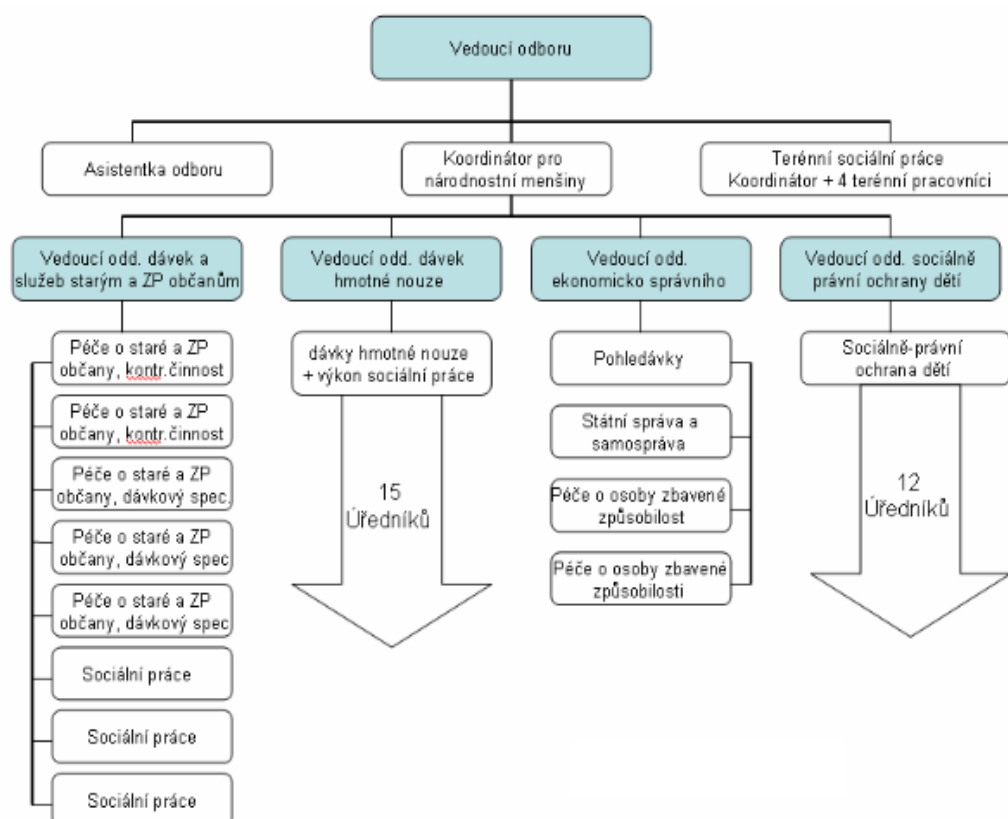
Odbor sociální a zdravotní je v počtu zaměstnanců největším odborem Městského úřadu Orlová. Má celkem 51 zaměstnanců. Zajišťuje široký okruh agendy. Členění tohoto odboru je znázorněno v následujícím Obr. 3.5.

³⁸ Jedná se o speciálně zaměřené schéma vybrané funkční složky území, jako je doprava nebo inženýrské sítě.

³⁹ Povolení užívání veřejného prostranství.

⁴⁰ Interní materiál organizace

Obr. 3.5 Členění odboru sociálního a zdravotního

Zdroj: Interní materiál organizace

V samostatné působnosti jsou tomuto útvaru svěřeny následující úkoly:

- asistentka odboru – provádí komplexní administrativu písemností, organizaci a rozdělování pošty, vede podatelnu odboru, evidenci lhůt pro vyřizování stížností, evidenci právních předpisů, zhotovuje zápisy z porad odboru, zabezpečuje vybírání a následný odvod poplatků za soukromé telefonní hovory,
- oddělení dávek hmotné nouze – zajišťuje umísťování bezdomovců v ubytovně města a vede evidenci docházky na oddělení,
- oddělení dávek a služeb starým a zdravotně postiženým občanům – poskytuje sociální poradenství a zastupuje osoby při uzavírání smluv s poskytovatelem sociální služby,

- oddělení ekonomicko-správní – zajišťuje inventarizaci majetku, zajišťuje přidělování bytů, vede agendu k DPH, vykonává funkci opatrovníka, vede agendu klubů důchodců, příspěvkové organizace Domov Vesna a organizace Sociální služby města Orlová, vede také agendu pokladny,
- úsek terénní sociální práce – zajišťuje sociální poradenství a vše spojené se sociálními klienty.

V přenesené působnosti zajišťuje odbor sociální a zdravotní tyto úkoly:

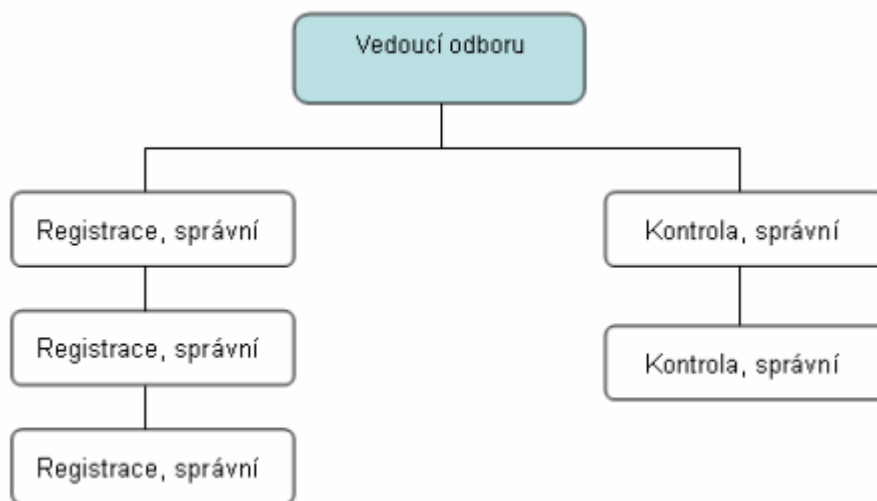
- asistentka odboru – zajišťuje výrobu a distribuci receptů a žádanek s modrým pruhem a zároveň vede evidenci o jejich výdeji, vrácení a znehodnocování,
- koordinátor pro národnostní menšiny – zajišťuje sociální poradenství a napomáhá integraci příslušníků národnostních menšin do společnosti,
- oddělení dávek hmotné nouze – rozhoduje o přiznání či odebrání příspěvku na živobytí, bydlení, dávek v hmotné nouzi, zajišťuje jejich výplatu, zaměřuje se na nepřizpůsobivé osoby,
- oddělení dávek a služeb starým a zdravotně postiženým občanům – zajišťuje poskytování příspěvku na péči, pomůcky postiženým občanům, na úpravu bytu, příspěvku na nákup nebo úpravu motorového vozidla,
- oddělení sociálně-právní ochrany dětí – zajišťuje vše, co se týká ochrany dětí, pěstounskou péči, osvojení, sleduje výkon ústavní a ochranné výchovy,
- oddělení ekonomicko-správní – zpracovává agendu vymáhání přeplatek dávek sociální péče, bezúročných půjček a dávek v hmotné nouzi, sleduje jejich čerpání.⁴¹

3.6 Živnostenský úřad

Živnostenský úřad jako další odbor městského úřadu Orlová má pouze 6 zaměstnanců. Členění tohoto odboru znázorňuje Obr. 3.6.

⁴¹ Interní materiál organizace

Obr. 3.6 Členění živnostenského úřadu

Zdroj: Interní materiál organizace

Živnostenský úřad nevykonává úkoly v samostatné působnosti, pouze v přenesené působnosti:

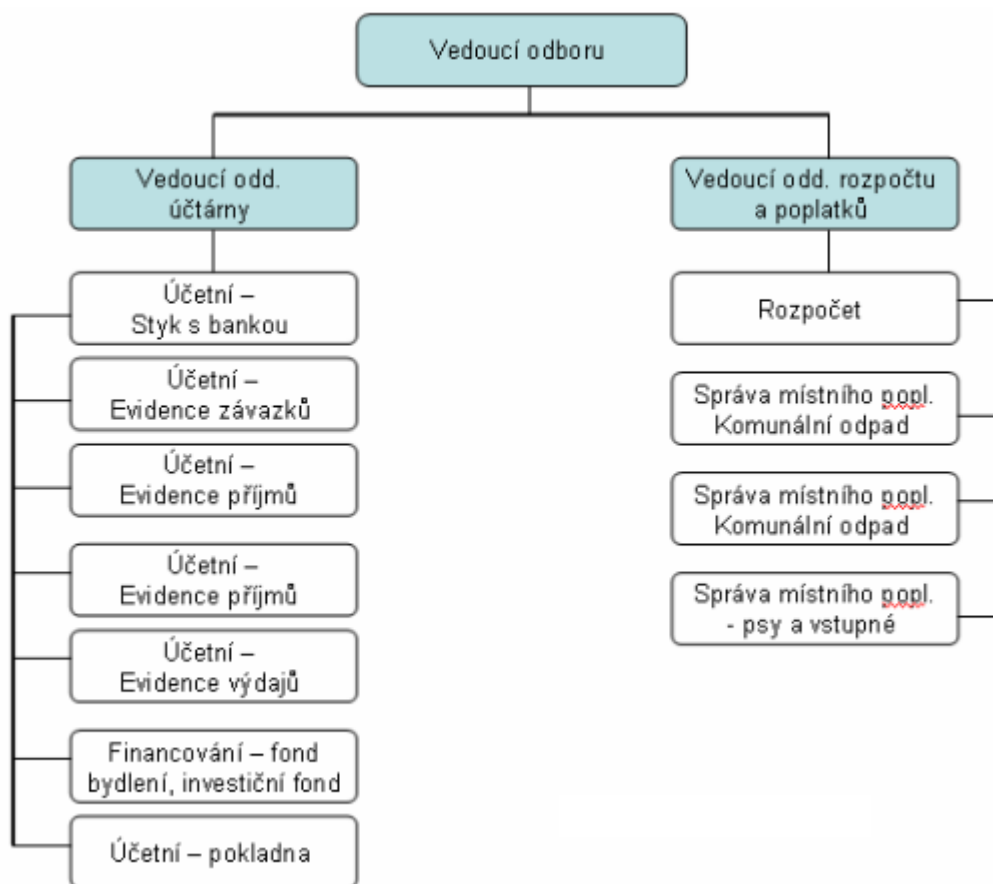
- registrace a správní – zajišťuje veškeré činnosti v souvislosti s živnostenským podnikáním, žádá o výpisy z trestního rejstříku za účelem posouzení bezúhonnosti podnikatele,
- kontrola a správní – provádí kontrolu v oblasti živnostenského podnikání, kontrolu v provozovnách, ukládá a vybírá blokové pokuty a správní poplatky.⁴²

3.7 Finanční odbor

Finanční odbor má 14 zaměstnanců. Členění tohoto odboru znázorňuje Obr. 3.7.

⁴² Interní materiál organizace

Obr. 3.7 Členění finančního odboru

Zdroj: Interní materiál organizace

V samostatné působnosti plní odbor úkoly, které jsou mu svěřeny trvale:

- oddělení rozpočtu, poplatku za komunální odpad, ze psů a ze vstupného – zabezpečuje finanční zdroje hospodaření města Orlová a vše, co se týká rozpočtu, sleduje celkovou ekonomickou situaci města,
- oddělení účtárny – vede účetnictví města, sestavuje účetní výkazy a knihy, zabezpečuje bezhotovostní i hotovostní platební styk, zřizuje a ruší bankovní účty.

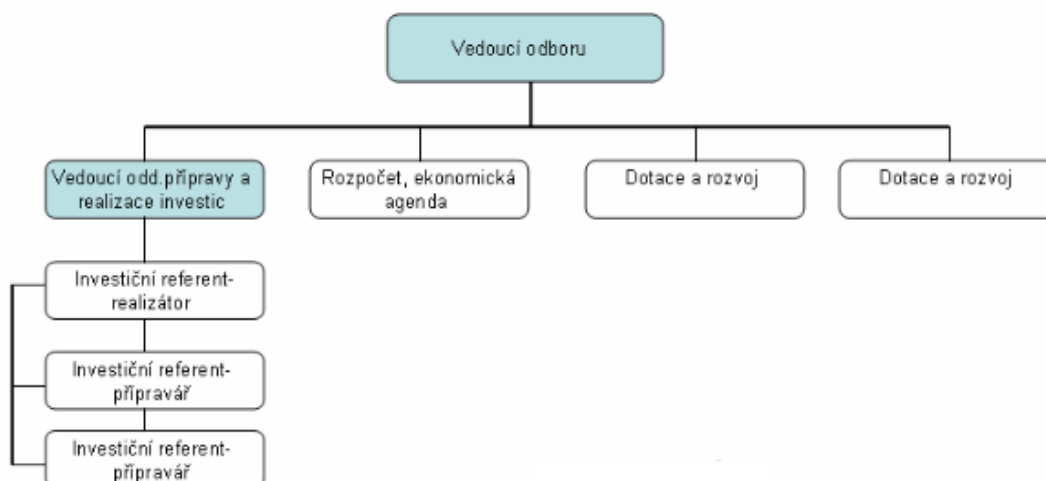
V přenesené působnosti zabezpečuje tyto úkoly:

- oddělení rozpočtu, poplatku za komunální odpad, ze psů a ze vstupného – zajišťuje veškeré činnosti se správou poplatků ze psů a za komunální odpad, včetně vymáhání nedoplatků, tisku a distribuce poštovních poukázek.

3.8 Odbor rozvoje a investic

Tento odbor má celkem 8 zaměstnanců. Členění odboru rozvoje a investic znázorňuje následující Obr. 3.8.

Obr. 3.8: Členění odboru rozvoje a investic

Zdroj: Interní materiál organizace

V samostatné působnosti vykonává úkoly, které jsou mu trvale svěřeny:

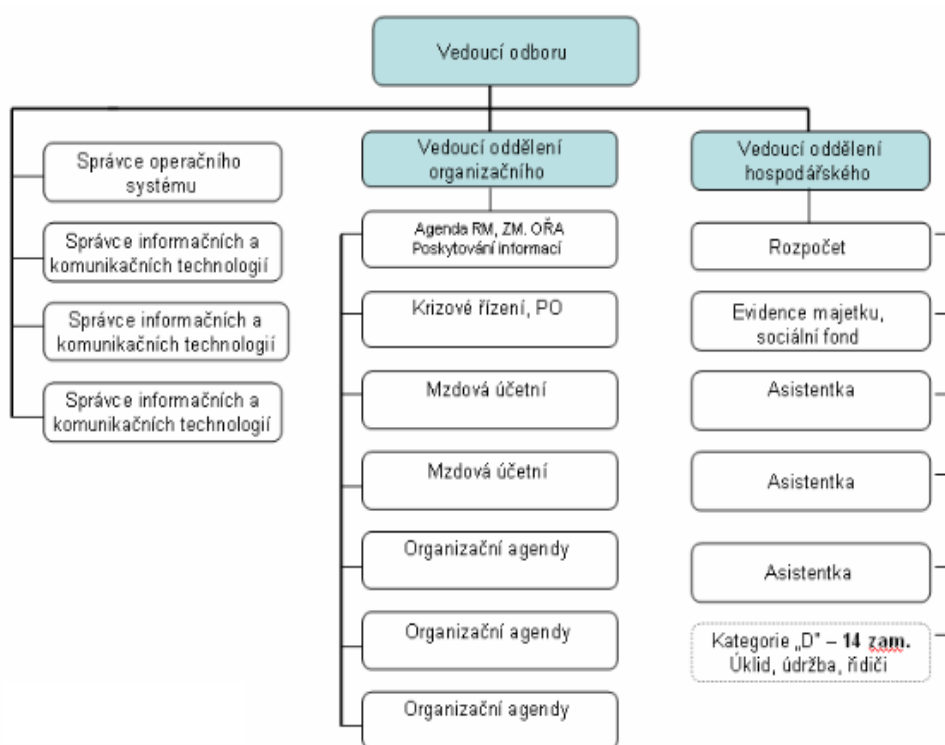
- rozpočet odboru a ekonomická agenda – zabezpečuje podklady související s přípravou, zpracováním a rozpisem rozpočtu odboru, ekonomicky zhodnocuje investice a vybrané opravy, vede rejstřík nedokončených investic a pohledávek, zajišťuje předání investičních akcí správci majetku,

- oddělení přípravy a realizace – veškerá agenda v oblasti výběrového řízení, zajišťuje projektovou přípravu investic a vše, co se týká výstavby,
- agenda dotací a rozvoje – zajišťuje vhodné zdroje příjmů k zajištění financování vlastních projektů a záměrů města Orlová, zajišťuje dotace, zajišťuje činnosti na rozvojových a koncepčních úsecích města.⁴³

3.9 Odbor správy úřadu

Odbor správy úřadu má 33 zaměstnanců. Členění odboru znázorňuje Obr. 3.9.

Obr. 3.9 Členění odboru správy úřadu

Zdroj: Interní materiál organizace

V samostatné působnosti, které jsou odboru trvale svěřeny, zajišťuje tyto úkoly:

- správci informačních a komunikačních technologií – zabezpečuje chod a rozvoj celého informačního systému města Orlová a zároveň správu počítačové sítě, včetně uživatelské podpory a školení zaměstnanců,

⁴³ Interní materiál organizace

- oddělení organizační – zabezpečuje vše v oblasti voleb a referenda, vede agendu ztrát a nálezů, agendu úřední desky, zajišťuje udělování čestného občanství, zajišťuje elektronickou zabezpečovací signalizaci pro budovy Městského úřadu Orlová,
- oddělení hospodářské – zajišťuje plynulý oběh účetních dokladů a veškeré agendy s tím spojené, zajišťuje mobilní telefony, autoprovoz, materiálně-technické zásobování, odborné publikace a knihy, likvidaci odpadů úřadu.

V přenesené působnosti odbor zajišťuje tyto úkoly:

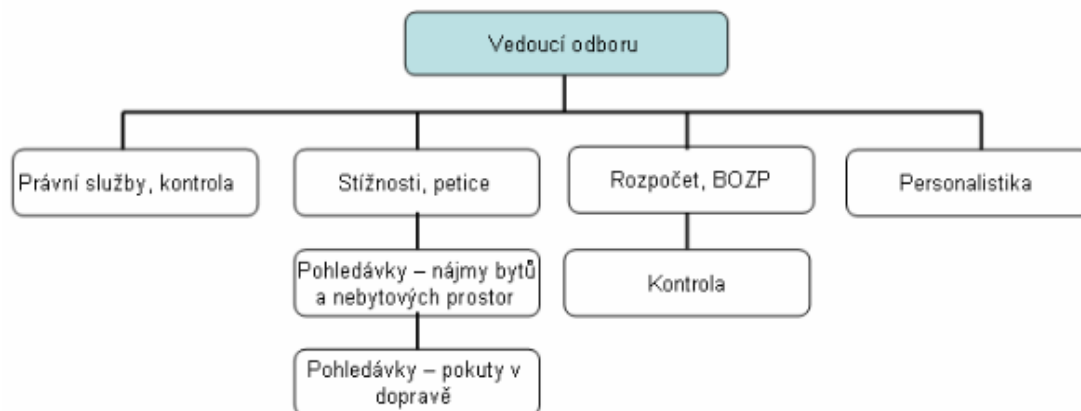
- správci informačních a komunikačních technologií – zabezpečení informační bezpečnosti, pro odbor dopravy, vnitřních věcí a sociální a zdravotní odbor zajišťuje správu PC, tiskáren a připojení ministerské sítě,
- oddělení organizační – zajišťuje vše ohledně voleb do Poslanecké sněmovny ČR, senátu, krajských zastupitelstev, EU, zastupitelstva města a obcí, a to i pro obce Petřvald, Dolní Lutyně a Doubrava, řeší krizové stavy a obranu státu.⁴⁴

3.10 Právní odbor

Právní odbor má celkem 8 zaměstnanců. Členění tohoto odboru je znázorněno v Obr. 3.10.

⁴⁴ Interní materiál organizace

Obr. 3.10 Členění právního odboru

Zdroj: Interní materiál organizace

Právní odbor vykonává úkoly pouze v samostatné působnosti, a to:

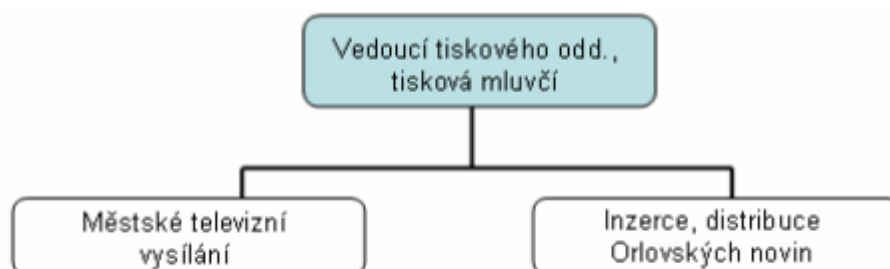
- agenda personalistiky – zajišťuje vše s pracovním poměrem zaměstnance, vydává osobní průkazy zaměstnanců, vede jejich osobní spisy, vyřizuje platové zařazení, zkoušky zvláštní odborné způsobilosti, organizuje výběrová řízení na jednotlivé pozice, zajišťuje absolventské praxe a prázdninové brigády studentů,
- agenda právních služeb – poskytuje právní poradenství pro vedení města, zajišťuje kontrolu všech odborů, zajišťuje BOZP, проверки bezpečnosti práce, ochranné pomůcky, pracovní i nepracovní úrazy,
- agenda vymáhání pohledávek – zajišťuje vymáhání pohledávek po lhůtě splatnosti a zpracovává jejich přehled.⁴⁵

3.11 Tiskové oddělení

Tiskové oddělení disponuje pouze třemi zaměstnanci. Členění tohoto odboru znázorňuje Obr. 3.11.

⁴⁵ Interní materiál organizace

Obr. 3.11 Členění tiskového oddělení

Zdroj: Interní materiál organizace

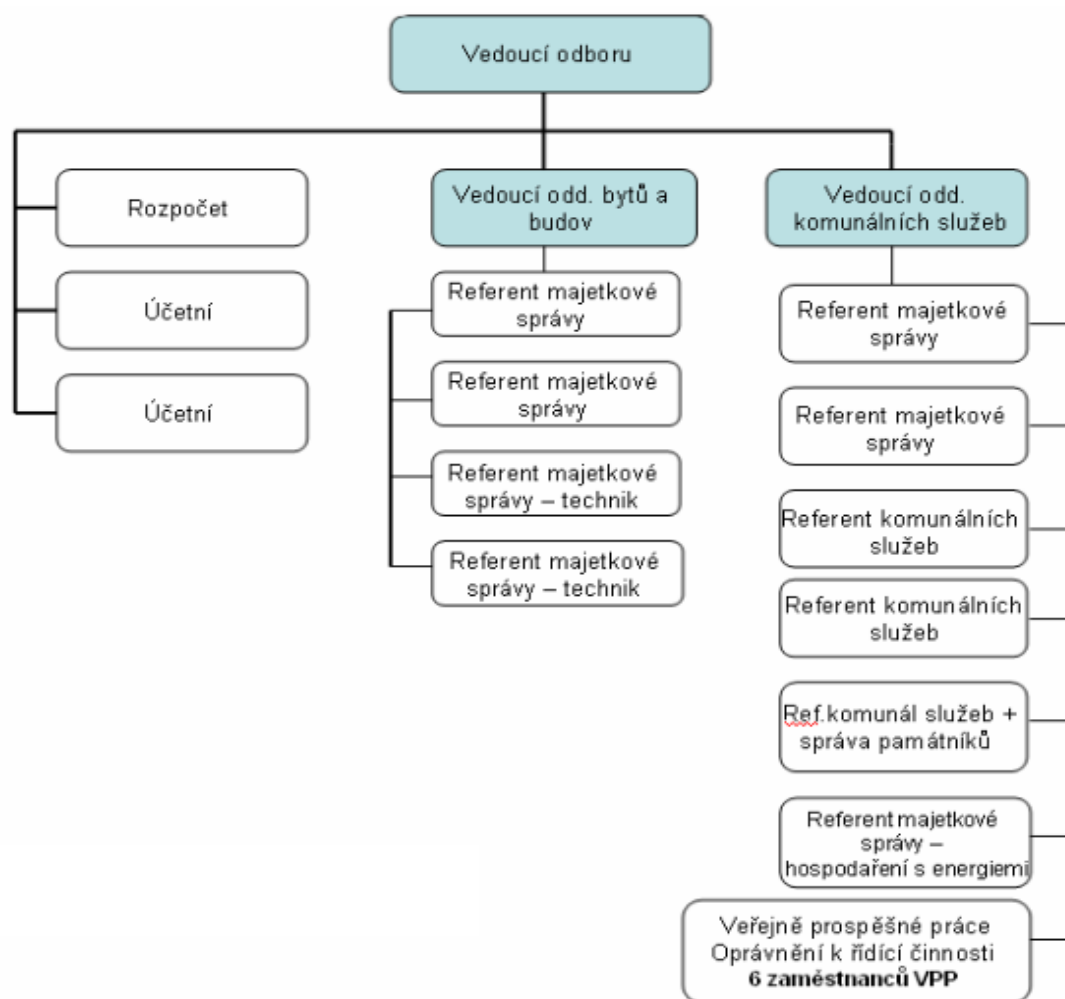
Tiskové oddělení zajišťuje pouze úkoly v samostatné působnosti, a to propagaci a reprezentaci města Orlová, tiskové konference, příspěvky do novin a na internetové stránky města, styk se sdělovacími prostředky, zajišťuje vše potřebné pro Orlovské noviny.⁴⁶

3.12 Odbor správy majetku města

Tento odbor zaměstnává na hlavní pracovní poměr 16 zaměstnanců a na vedlejší pracovní poměr 6 zaměstnanců. Celkem má tedy 22 zaměstnanců. Členění tohoto odboru je znázorněno v Obr. 3.12.

⁴⁶ Interní materiál organizace

Obr. 3.12: Členění odboru správy majetku města

Zdroj: Interní materiál organizace

V samostatné působnosti jsou zajišťovány tyto úkoly:

- oddělení komunálních služeb – zajišťuje správu a údržbu místních komunikací, chodníků, parkovišť, kanalizace, letního koupaliště, sportovních areálů, komunální odpad na území města, energetickou koncepci města,
- oddělení budov a bytů – zajišťuje správu a údržbu bytového i nebytového fondu města a vše s tímto spojené,

- ekonomická agenda – zpracovává podklady pro rozpočet odboru, rozborů hospodaření, uzavírání pojistných smluv, provádí výběr poplatků za zábor veřejného prostranství.

V přenesené působnosti zajišťuje úkoly pouze v oddělení komunálních služeb, a to evidencí válečných hrobů a pietních míst.⁴⁷

3.13 Interní audit

Městský úřad Orlová má také svůj kontrolní útvar – interní audit, který podléhá přímo starostovi. Interní audit zajišťuje úkoly pouze v samostatné působnosti, kdy provádí finanční kontrolu, optimalizaci procesů, návrhy zlepšení kvality práce úřadu, zpracovává a předkládá roční zprávy o výsledcích finančních kontrol za město Orlová Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje.⁴⁸

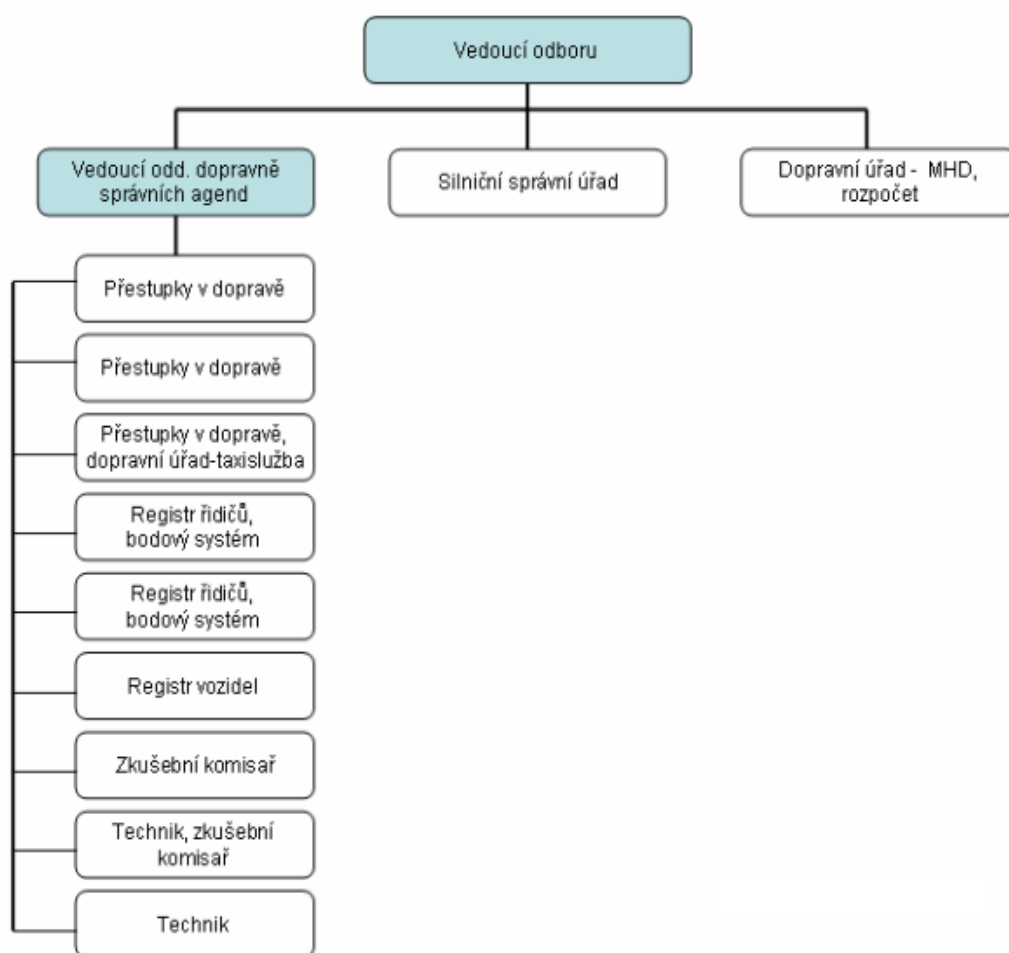
⁴⁷ Interní materiál organizace

⁴⁸ Interní materiál organizace

4 Odbor dopravy, jeho činnost a kompetence

Odbor dopravy na Městském úřadu Orlová zaměstnává 13 osob. Vedoucímu tohoto odboru podléhá silniční správní úřad, dopravní úřad a vedoucí oddělení dopravně správních agend. Členění odboru dopravy je znázorněno v následujícím Obr. 4.1.

Obr. 4.1 Členění odboru dopravy

Zdroj: Interní materiál společnosti

V samostatné působnosti jsou na odboru dopravy plněny úkoly, které jsou mu trvale svěřeny, a to spolupráce na organizaci a provozu městské hromadné dopravy v Orlové, dále odbor dopravy projednává přepravně-tarifní podmínky, navrhuje organizaci a regulaci hromadné dopravy osob, individuální, cyklistické a pěší dopravy, vydává osvědčení o prokázání znalosti místopisu, právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele a znalosti obsluhy taxametru. Odbor dopravy také poskytuje veřejnosti informace v rozsahu svých kompetencí.

V přenesené působnosti vykonává působnost silničního správního úřadu ve věcech silnic II. a III. třídy ve správním obvodu Městského úřadu Orlová, rozhoduje o zařazení pozemní komunikace do příslušné kategorie a také rozhoduje o případném jejím vyřazení. Dále tento odbor ve spolupráci s Dopravním inspektorátem PČR řeší opatření na úseku bezpečnosti a plynulosti dopravy ve městě Orlová. Dalším důležitým úkolem je vydávání vyjádření k územně plánovací dokumentaci, a to z hlediska dopravního. Pro městskou hromadnou dopravu města Orlová a obcí zařazených do systému MHD Orlová a také pro taxislužbu vykonává působnost dopravního úřadu. Pro provozování stanice měření emisí rozhoduje o udělení nebo odnětí oprávnění. Odbor dopravy má také na starosti vozidla, která jsou trvale nebo zjevně trvale technicky nezpůsobilá k provozu. Organizuje odstranění vraků a vede jejich evidenci.

Další důležité a z pohledu občana města Orlová nejčastěji prováděné v přenesené působnosti jsou činnosti, související s řidičským oprávněním, provozováním autoškoly, registrací silničních vozidel a udělováním trestných bodů a pokut za přestupky. Tyto činnosti jsou zpracovány podrobněji v následujících podkapitolách.⁴⁹

Významným faktorem pro posouzení činnosti tohoto odboru je také množství úkonů, které provádí při samotných činnostech v souvislosti se sankcemi řidičů, kteří nedodržují a nerespektují pravidla silničního provozu na pozemních komunikacích (viz bodový systém). Zmínka o těchto proviněních bude mít také vliv na navrhovaná opatření, která souvisí s činností odboru dopravy.

⁴⁹ Interní materiál organizace

4.1 Autoškola

Odbor dopravy v rámci přenesené působnosti rozhoduje o vydání registrace k provozování autoškoly, také o její změně, případně jejím odnětí. Výcvikové vozidlo, které je speciálně upraveno pro jeho použití k výcviku v autoškolě a změny jeho užívání, musí odbor dopravy také schválit. Dále odbor dopravy provádí zkoušky z odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla a zařazuje k nim veškeré žadatele o řidičské oprávnění.

Provozování autoškoly zahrnuje k získání řidičského oprávnění tyto činnosti:

- poskytování výuky předpisů o provozu vozidel,
- výuku ovládání a údržby vozidla,
- teorii řízení a zásad bezpečné jízdy,
- výuku i praktická cvičení v zdravotnické přípravě,
- praktický výcvik v řízení vozidla,
- praktickou údržbu vozidla,
- základní školení žadatelů o profesní osvědčení ve smyslu jiného právního předpisu.

Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, upravuje podmínky pro provozování autoškol, způsob provádění výuky a výcviku žadatelů, práva a povinnosti provozovatelů, učitelů autoškol a také samotných žadatelů, a způsob provádění zkoušek.

Žádost o provozování autoškoly může podat jak fyzická osoba, tak i právnická osoba, která je držitelem příslušného živnostenského oprávnění a splní další podmínky. K vydání Registrační listiny a Rozhodnutí o vydání registrace k provozování autoškoly je nutné doložit kromě již zmíněného živnostenského oprávnění, také platný doklad totožnosti, dále pak doklad, osvědčující právní vztah k autocvičišti, výukovým a učebním prostorám, a také k výcvikovým vozidlům, platná profesní osvědčení osob, které budou provádět výuku a výcvik, originály technických průkazů výcvikových vozidel s vyznačenými platnými technickými prohlídkami a zápisy o schválení vozidel jako

výcvikových, osvědčení o registraci výcvikových vozidel a pokud není žadatel vlastníkem vozidla, je nutné doložit také jeho písemný souhlas.⁵⁰

Tiskopis žádosti o vydání registrace není nijak předepsán. Žádost lze napsat volnou formou. Musí však obsahovat potřebné údaje. Za vydání registrace se hradí správní poplatek ve výši 2000 Kč.

Městský úřad Orlová eviduje celkem 7 autoškol.⁵¹

4.2 Registr řidičů

Registr řidičů je informační systém, ve kterém je vedena evidence údajů o řidičích, jehož správcem je obecní úřad obce s rozšířenou působností. Údaje z registru obcí se předávají do centrálního registru řidičů, jehož správcem je Ministerstvo dopravy.⁵²

Úsek registru řidičů zajišťuje veškerou činnost týkající se řidičského oprávnění neboli řidičského průkazu. „Řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje udělení řidičského oprávnění k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny nebo podskupiny.“⁵³

Úsek registru řidičů uděluje, podmiňuje, omezuje, odnímá a vrací řidičská oprávnění, fyzicky vydává a vyměňuje české řidičské průkazy, mezinárodní řidičské průkazy, průkazy Evropských společenství a řidičská oprávnění vydané cizím státem a zároveň vydává jejich duplikáty. Povinná výměna dosavadních řidičských průkazů je stanovena zákonem ve třech lhůtách, přičemž poslední je 31. prosinec 2013.⁵⁴

Tento úsek také nařizuje přezkoumání zdravotní způsobilosti a přezkoušení z odborné způsobilosti držitele řidičského oprávnění, vede tento registr řidičů a vydává z něj požadovaná data, provádí zápisy do registru řidičů o přestupcích, trestných činech a uložených sankcích.

Jedna z důležitých činností odboru dopravy a konkrétně registru řidičů, která není oblíbená u většiny řidičů, je provádění záznamů o počtech bodů dosažených řidiči

⁵⁰ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů

⁵¹ Interní materiál organizace

⁵² Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, hlava čtvrtá, § 119

⁵³ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, hlava třetí, díl 2, § 103

⁵⁴ HÁJEK, Miroslav. *Jak nepřijít o řidičský průkaz*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. str. 69, ISBN 978-80-247-2213-9.

v bodovém hodnocení a o odečtu bodů, zároveň projednává námitky a rozhoduje ve věci záznamu o počtu dosažených bodů v bodovém hodnocení.

Městský úřad Orlová v roce 2012 udělil celkem 1 694 řidičských oprávnění, v roce 2011 jich bylo 1 757. V roce 2012 je to tedy o 63 řidičských oprávnění méně. Dále provedl v roce 2012 celkem 33 824 různých úkonů, které jsou spojené s činnostmi v oblasti řidičských oprávnění, nejen samotné vydání, ale také různé zápisy, změny, poznámky či opravy. V roce 2011 to bylo 48 225 transakcí, což je o 14 401 transakcí více než v roce 2012.⁵⁵

4.3 Úsek přestupků

Tento úsek projednává přestupky a jiné správní delikty proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, na úseku dopravy a silničního hospodářství, přestupky a správní delikty na úseku pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

4.3.1 Bodový systém

Bodový systém neboli bodové hodnocení slouží ke sledování opakovaného páchání přestupků nebo trestných činů. Typicky se užívá zejména v silničním provozu jako nástroj, jímž je vynucováno dodržování pravidel provozu. Současný systém bodového hodnocení byl v ČR zaveden 1. července 2006.⁵⁶

Za spáchání přestupku jsou udělovány sankce, obvykle ve formě pokut v blokovém nebo ve správním řízení a zároveň se připočítávají body. Podle tabulky pokut pro rok 2013 lze za bodované přestupky získat 2 – 7 bodů.

2 body je možné získat za lehčí přestupky, které se týkají řízení s telefonem v ruce, středního překročení rychlosti v obci do 20 km a mimo obec do 30 km a neoznačení překážky způsobené řidičem.

⁵⁵ Interní materiál organizace

⁵⁶ WIKIPEDIE. *Bodový systém* [online]. 2013 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Bodov%C3%BD_syst%C3%A9m

3 body je možné získat za tyto způsobené přestupky: přetížený kamion nebo autobus, jízda bez bezpečnostních pásů, nezastavení před přechodem, vyšší překročení rychlosti v obci o 20 km a více a mimo obec o 30 km a více, a také za řízení bez profesního průkazu.

4 body je možné získat za přestupky, které se týkají nedodržení bezpečnostních přestávek, nepoužití autosedačky pro dítě, nedání přednosti v jízdě, ohrožení chodce na přechodu a řízení bez řidičského oprávnění.

5 bodů je možné získat za tyto přestupky: ohrožení chodce mimo silnici, při otáčení nebo couvání, ohrožení při přejíždění z pruhu do pruhu, nezastavení na červenou nebo pokyn Stůj, vysoké překročení rychlosti v obci o 40 km a více a mimo obec o 50 km a více a za technicky nezpůsobilé vozidlo.

7 bodů je možné získat za nejtěžší, neboli závažné přestupky, jako je neposkytnutí první pomoci nebo nepřivolání záchranky, ujetí od dopravní nehody, nezastavení po nehodě, nehoda s usmrcením nebo těžkou újmou na zdraví, couvání, otáčení nebo jízda v protisměru na dálnici, nedovolená jízda přes železniční přejezd, nedovolené předjíždění, řízení po zadržení řidičského průkazu na místě, odmítnutí testu na alkohol či návykové látky, řízení ve stavu vylučujícím způsobilost, řízení pod vlivem alkoholu nad 0,3 promile.⁵⁷

Při dosažení 12 bodů dochází k tzv. vybodování a vše směřuje ke ztrátě řidičského oprávnění na jeden rok. Pro vrácení řidičského průkazu musí řidič po roce od pozbytí řidičského oprávnění absolvovat přezkoušení z odborné způsobilosti v autošколе, lékařskou prohlídku a dopravně psychologické vyšetření. Body je možné i odečítat - 4 body se odečtou automaticky po roce ježdění bez bodovaného přestupku a 3 body je možné za určitých okolností odečíst úspěšným absolvováním „Školení bezpečné jízdy“.

Zajímavé jsou údaje o přidělených trestných bodech. Zatímco v roce 2011 bylo ve městě Orlová spácháno 1 873 přestupků a uděleno 5 387 trestných bodů, v roce 2012 bylo spácháno poměrně více přestupků, celkem 2 066, za které bylo uděleno 6 177 trestných bodů.

⁵⁷ 12 BODŮ.CZ. *Vše o bodovém systému nejen pro vybodované řidiče* [online]. 2013 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <http://www.12bodu.cz/bodove-prestupky.php>

Tab. 4.1 znázorňuje počet případů u jednotlivých bodových ohodnocení porovnáním roku 2011 a 2012. Tabulka je rozdělena od 1 bodu až po 7 bodů, vzhledem k tomu, že v roce 2011 bylo bodové ohodnocení rozděleno jiným způsobem než v roce 2012.⁵⁸

Tab. 4.1 Počet přestupků podle jednotlivých bodů za rok 2011 a 2012

Počet bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body	5 bodů	6 bodů	7 bodů
Počet přestupků za rok 2012		957	680	222	57		150
Počet přestupků za rok 2011	232	869	408	83	44	18	219

Zdroj: Vlastní zpracování dle interního materiálu organizace

Největší počet přestupků byl v roce 2011 i v roce 2012 spáchán při překročení nejvyšší povolené rychlosti. U nejvyššího bodového hodnocení 7 to bylo za ohrožení pod vlivem návykové látky.

Zajímavé jsou také údaje o počtu již přidělených bodů v roce 2012 u řidičů, a to rozdělením podle věku, viz Tab. 4.2.

⁵⁸ Interní materiál organizace

Tab. 4.2 Počet přidělených bodů podle věku za rok 2012

Počet bodů	Počet přidělených trestných bodů podle věku					
	15 - 18	19 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 60	60 a více
1	0	8	29	22	20	6
2	1	84	170	207	191	83
3	0	67	155	124	129	43
4	0	26	48	41	47	10
5	1	31	41	41	40	7
6	0	10	23	16	12	3
7	2	51	65	60	61	17
8	0	7	12	5	5	2
9	0	5	10	8	6	2
10	0	3	11	7	7	0
11	0	7	4	7	3	0
12	1	57	103	44	28	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle interního materiálu organizace

Nejvíce přidělených trestných bodů bylo ve věkové kategorii 26 – 35 let. V této kategorii je také nejvíce řidičů, kteří dosáhli maximálního počtu přidělených bodů. Je překvapivé, že v nejnižší kategorii 15 – 18 let je již 5 řidičů, kteří mají přidělený trestný bod a zároveň již jeden řidič, který dosáhl hranice 12 trestných bodů. Tento řidič je ve věku 17 let. Samozřejmě se zvyšujícím se věkem klesá počet řidičů s přidělenými trestnými body. Je to dáno tím, že tito řidiči jezdí opatrněji a také tím, že vlivem zhoršujícího se zdravotního stavu jezdí méně, anebo je jim řidičský průkaz odebrán.⁵⁹

⁵⁹ Interní materiál organizace

4.4 Registr silničních vozidel

Odbor dopravy vede registr silničních vozidel. Zapisuje vozidla do registru a vyřazuje vozidla z registru, vydává osvědčení o registraci, technický průkaz nebo technické osvědčení silničního vozidla, přiděluje registrační značku a tabulku s registrační značkou, provádí zápisy změn údajů v registru vozidel a technickém průkazu vozidla. Odbor dopravy také provádí zápis a výmaz zástavního práva k silničním motorovým vozidlům do registru a technického průkazu vozidla. Rozhoduje o trvalém a dočasném vyřazení silničního vozidla z provozu, schvaluje také technickou způsobilost jednotlivě dovezeného, vyrobeného nebo přestavěného vozidla. Vykonává odborný dozor nad stanicemi měření emisí.⁶⁰

4.5 Zkušební komisař

Mezi základní činnosti zkušební komisaře patří rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění, vydávání registrací k provozování autoškoly, schvalování výcvikového vozidla.

Zkušební komisař musí vlastnit průkaz zkušební komisaře, který vydává Ministerstvo dopravy a spojů na základě písemné žádosti. Zkušební komisař musí být starší 25 let, má ukončené střední vzdělání s maturitní zkouškou, je nejméně 5 let držitelem stejného řidičského oprávnění, za kterého bude žadatele zkoušet, absolvoval školení pro zkušební komisaře ukončené zkouškou a nemá uložen zákaz řízení motorových vozidel.

Na městském úřadě Orlová působí celkem dva zkušební komisaři.⁶¹

⁶⁰ Interní materiál organizace

⁶¹ Interní materiál organizace

5 Průzkum mínění obyvatel města Orlová na činnost odboru dopravy

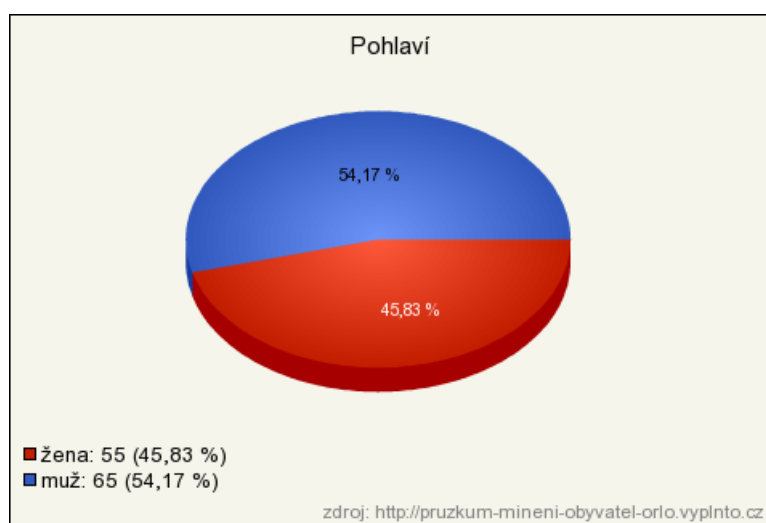
Průzkum mezi obyvateli města Orlová byl prováděn pomocí dotazníkového šetření v období od 6. 4. 2013 do 21. 4. 2013. Dotazník v papírové podobě byl předkládán občanům, kteří v uvedenou dobu navštívili odbor dopravy na Městském úřadě Orlová. Dotazník byl vytvořen také v elektronické podobě, a ten byl rozesílán občanům Orlové emailovou poštou. Dotazník je pro přehlednost uveden v příloze č. 2.

Průzkumu se zúčastnilo celkem 120 respondentů, kteří dotazník vyplnili. Byly položeny otázky, které se týkaly samotné činnosti odboru dopravy, ale také obecné otázky, týkající se pohlaví, věku, vzdělání a zaměstnání respondentů. Respondenti měli na výběr z několika variant, přičemž vybírali vždy pouze jednu možnou variantu. Pouze jedna otázka měla možnost výběru více variant a jedna otázka byla otevřená. V ní měli respondenti prostor se vyjádřit, mohli uvést své připomínky, náměty či názory k činnosti odboru dopravy.

Veškeré výsledky průzkumu jsou zpracovány v elektronické podobě. V následujících grafech jsou zpracovány, vyhodnoceny a analyzovány jednotlivé otázky. Nejdříve jsou analyzovány obecné otázky, týkající se pohlaví, věku, vzdělání a zaměstnání, dále pak následuje analýza ostatních otázek, týkajících se samotného odboru dopravy a jeho činností v návaznosti na vyřizování žádostí občanů města Orlová.

Otázka, která se týkala pohlaví, rozdělila respondenty na dvě skupiny. V následujícím grafu 5.1 je znázorněn počet respondentů mužů a žen.

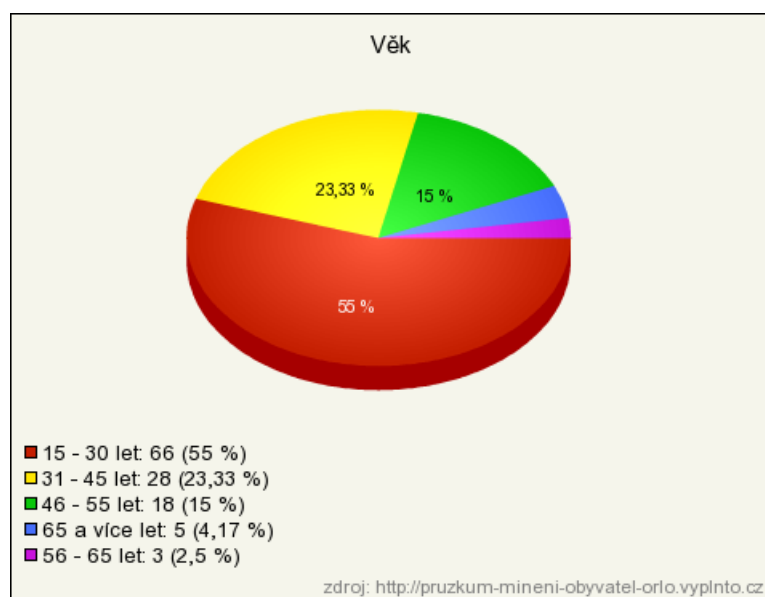
Graf 5.1 Rozdělení respondentů podle pohlaví

Mezi respondenty tedy bylo více mužů než žen. Celkem 65 mužů, což představuje 54,17 % všech respondentů a 55 žen, což představuje 45,83 % respondentů. Z průzkumu je patrné, že zřejmě odbor dopravy navštěvuje více mužů než žen, nebo potřebují vyřizovat své záležitosti častěji než ženy.

Otázka, která se týkala věku respondentů, měla na výběr z pěti možných variant, ve kterých byly stanoveny jednotlivé věkové kategorie. Následující graf 5.2 znázorňuje rozdělení respondentů do stanovených věkových kategorií.

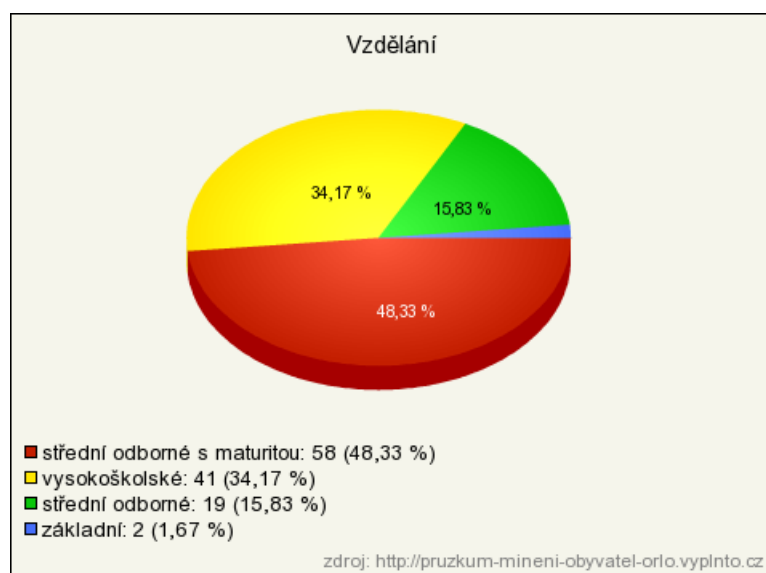
Graf 5.2 Rozdělení respondentů podle věku

Z výsledků vyplývá, že převážná většina dotázaných patří do nejnižší věkové kategorie 15 – 30 let, celkem 66 respondentů, což představuje 55 % dotázaných. Druhou skupinu s největším počtem respondentů představuje kategorie 31 – 45 let, celkem 28 dotázaných, což představuje 23,33 % všech respondentů. Nejméně respondentů je z kategorií věku 56 – 65, a 65 a více let, zřejmě z toho důvodu, že tito respondenti nemají potřebu vyřizovat záležitosti na odboru dopravy tak často, jako mladší respondenti.

V otázce na vzdělání bylo možné vybírat ze čtyř variant podle dosaženého stupně vzdělanosti. Graf 5.3 znázorňuje rozdělení respondentů podle vzdělání.

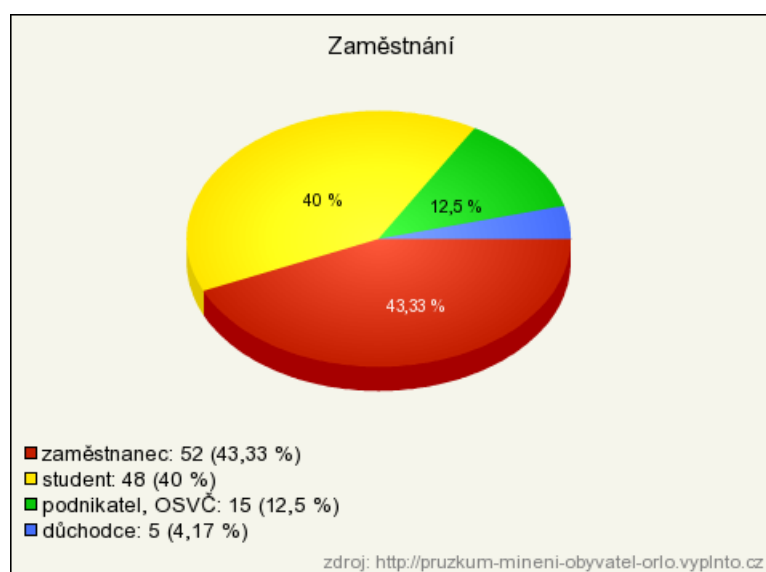
Graf 5.3 Rozdělení respondentů podle vzdělání

Nejvíce respondentů má střední odborné vzdělání s maturitou, celkem 58 z nich, což představuje 48,33 % dotázaných. Druhou nejvíce obsazenou kategorií, a to 41 respondentů, tedy 34,17 % dotázaných, je kategorie s vysokoškolským vzděláním. Základní vzdělání mají dosaženo pouze dva dotázaní.

Poslední obecná otázka, která se týkala zaměstnání respondentů, měla na výběr čtyři možné varianty. Graf 5.4 znázorňuje rozdělení respondentů podle jednotlivých kategorií zaměstnání.

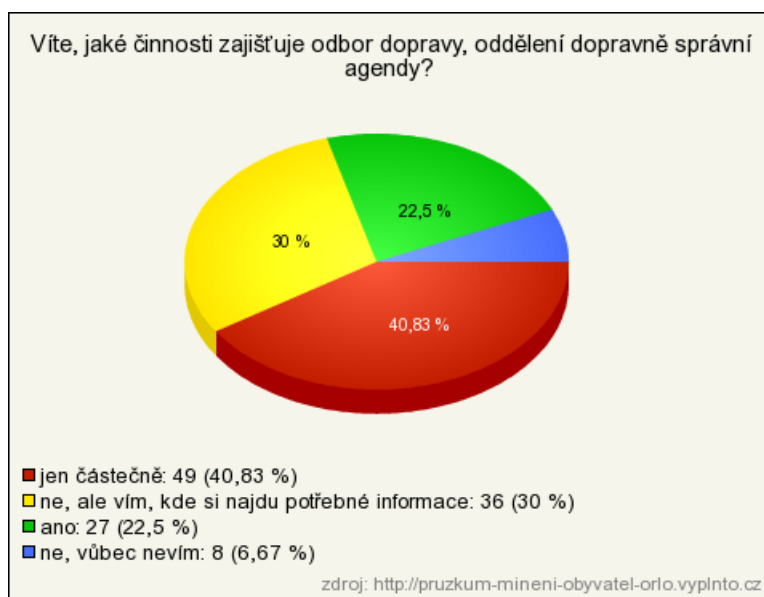
Graf 5.4 Rozdělení respondentů podle zaměstnání

Většina respondentů, a to 52, což představuje 43,33 % dotázaných, patří do kategorie zaměstnanců. Druhou největší skupinou jsou studenti, těch odpovídalo 48, což je 40 % dotázaných. Výsledky těchto dvou skupin navazují na rozdělení respondentů podle věku, kdy věkové složení většiny respondentů patří právě do nejnižší věkové kategorie. Naopak nejméně respondentů, pouze 5, je z kategorie důchodců, což také odpovídá výsledku věkového rozdělení.

Otázka, která se týkala znalosti respondentů zaměřenou na činnost odboru dopravy, měla na výběr ze čtyř možných variant. V následujícím grafu 5.5 jsou znázorněny jednotlivé odpovědi respondentů.

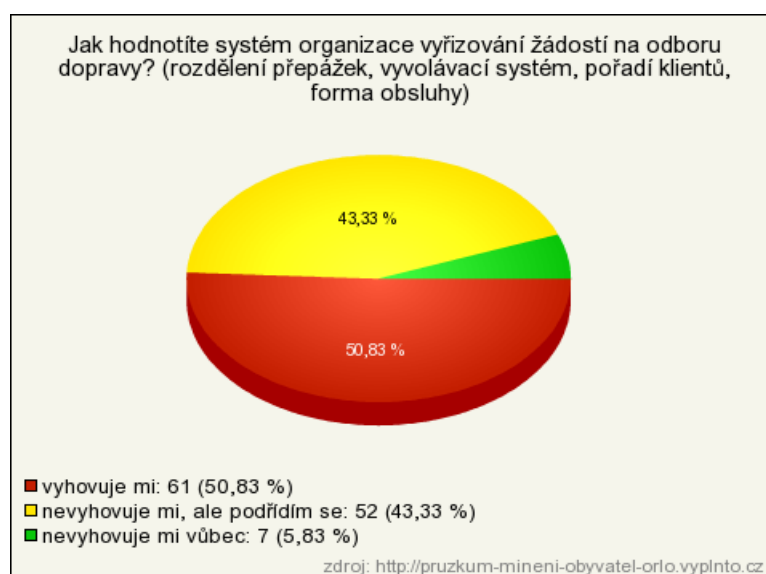
Graf 5.5 Rozdělení respondentů podle znalosti činnosti odboru dopravy

Výsledky ukazují, že většina dotázaných, a to 40,83 %, zná činnosti odboru dopravy jen částečně. 30 % dotázaných sice veškeré činnosti nezná, ale dokáže si potřebné informace najít. Pouze 22,5 % respondentů zná činnosti odboru dopravy a 6,67 % dotázaných vůbec neví, jakými činnostmi se odbor dopravy zabývá. Do této kategorie zřejmě byli zařazeni ti občané, kteří si přišli vyřídit na odbor dopravy pouze svoji potřebnou záležitost a nemají potřebu se zabývat tím, jaké kompetence odbor dopravy má. Zřejmě si neuvědomili, že i jejich záležitost, kterou přišli vyřizovat, patří do náplně činnosti odboru dopravy.

Otázka, která hodnotí systém organizace na odboru dopravy, měla na výběr tři možné varianty. Graf 5.6 znázorňuje rozdělení respondentů podle jednotlivých odpovědí.

Graf 5.6 Rozdělení respondentů podle hodnocení systému na odboru dopravy

Většině respondentů systém vyhovuje. Kladně odpovědělo 61 respondentů, což představuje 50,83 % dotázaných. Celkem 52 respondentů, 43,33 %, se dokáže podřídít, což vlastně představuje také kladné hodnocení. Pouze sedmi dotázaným (5,83 %) systém vůbec nevyhovuje.

Otázka, která se týkala počtu otevřených přepážek k vyřízení záležitostí, měla na výběr ze tří variant. V následujícím grafu 5.7 je znázorněno rozdělení respondentů podle odpovědí.

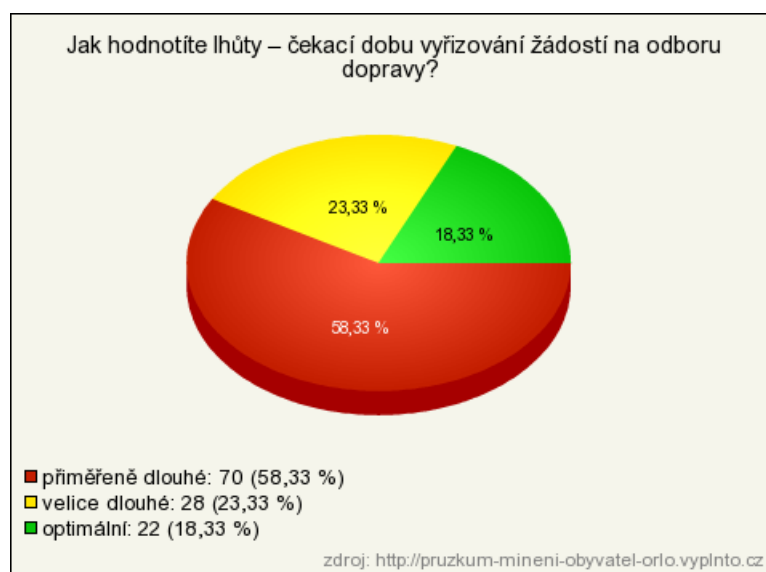
Graf 5.7 Rozdělení respondentů podle hodnocení počtu přepážek

Z těchto výsledků je překvapivé, že ani jeden respondent nezvolil nabízenou variantu, která stanovila nadbytečnost otevřených přepážek. Většina dotázaných, celkem 76 z nich, což je 63,33 % dotázaných, považuje počet otevřených přepážek za přiměřený. Ovšem za nedostatek otevřených přepážek považuje 44 respondentů (36,67 %), což není zanedbatelný počet z celkového počtu 120 dotázaných.

Další otázka, která se týkala lhůt vyřizování žádostí, měla na výběr tři varianty odpovědí. Graf 5.8 znázorňuje konkrétní hodnocení respondentů.

Graf 5.8 Rozdělení respondentů podle čekací doby pro vyřizování žádostí

Výrazné většině respondentů, celkem 70 z nich, což představuje 58,33 %, se zdají čekací lhůty přiměřeně dlouhé. Za velice dlouhé tyto lhůty považuje 28 respondentů a za optimální 22 respondentů.

Otázka týkající se úředních hodin měla na výběr ze tří variant odpovědí. Kladnou, zápornou a neutrální. V grafu 5.9 jsou znázorněny výsledky jednotlivých odpovědí respondentů.

Graf 5.9 Rozdělení respondentů podle hodnocení úředních hodin

Neutrální odpověď zvolilo 68 respondentů. Úřední hodiny jim sice nevyhovují, ale dokážou se přizpůsobit. Kladně odpovědělo 40 respondentů, kterým úřední hodiny vyhovují. Pouze 12 respondentů označilo zápornou odpověď a úřední hodiny jim vůbec nevyhovují.

Na otázku na možnost zavedení objednávání přes internet měli respondenti možnost odpovídat ve třech variantách. V následujícím grafu 5.10 je znázorněno rozdělení respondentů podle jednotlivých odpovědí.

Graf 5.10 Rozdělení respondentů podle názoru na objednávání přes internet

V tomto případě je možné konstatovat, že pro zavedení možnosti objednávání přes internet se vyslovila výrazná většina respondentů, celkem 93 z nich, což je 77,5 %. Pouze 8 respondentů by elektronické objednávání neuvítalo a 19 z nich se nedokázalo jednoznačně vyjádřit.

Otázka na zkušenost s výpadkem a problémy s centrálním registrem vozidel měla na výběr tři jednoduché varianty odpovědí. Kladnou, zápornou a také částečně kladnou a částečně zápornou. Graf 5.11 znázorňuje rozdělení respondentů podle jejich zkušeností.

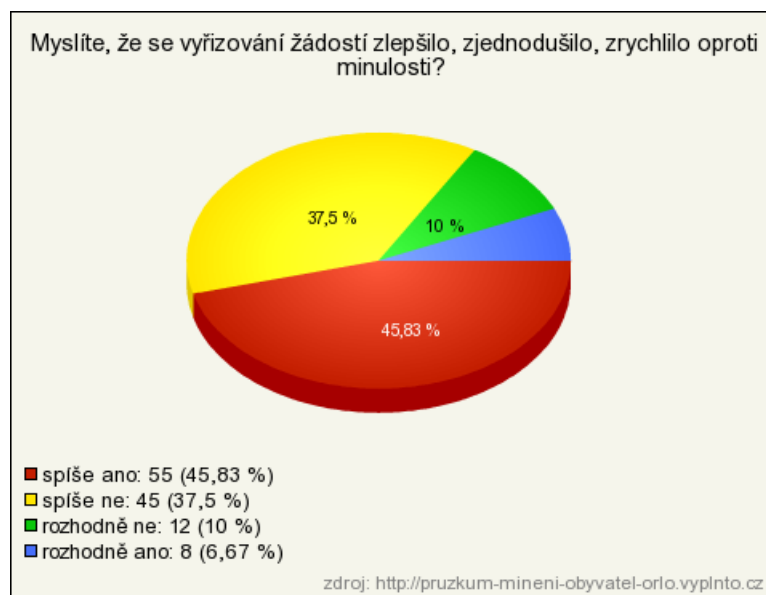
Graf 5.11 Rozdělení respondentů podle zkušeností s problémy s centrálním registrem vozidel

I když v nedávné době celá Česká republika zaznamenala výrazné problémy a výpadky centrálního registru vozidel, které zasáhly všechny odbory dopravy, přesto ve městě Orlová 68,33 % dotázaných nemá tuto negativní zkušenost. Jedná se o výrazný úspěch tohoto odboru dopravy. Pouze 23,33 % dotázaných negativní zkušenost má a 10 dotázaných, což je 8,33 %, pouze částečně.

Další otázka, která se týkala hodnocení vyřizování žádostí oproti minulosti, měla na výběr čtyři varianty odpovědí. V grafu 5.12 jsou znázorněny odpovědi respondentů.

Graf 5.12 Rozdělení respondentů podle hodnocení zlepšení vyřizování oproti minulosti

Výsledky ukazují, že rozhodně výrazné zlepšení fungování odboru dopravy zaznamenalo pouze 8 respondentů. Pro 55 dotázaných se spíše zdá fungování lepší, ale pro 45 respondentů spíše ne, čímž tyto odpovědi představují téměř shodné výsledky. Zlepšení v žádném případě nezaznamenalo 12 respondentů.

Otázka na zjišťování počtu trestných bodů měla za cíl zjistit, zda obyvatelé města Orlová vědí, kde a jak si mohou tyto informace zjistit. Jednoduché kladné a záporné odpovědi respondentů jsou znázorněny v grafu 5.13.

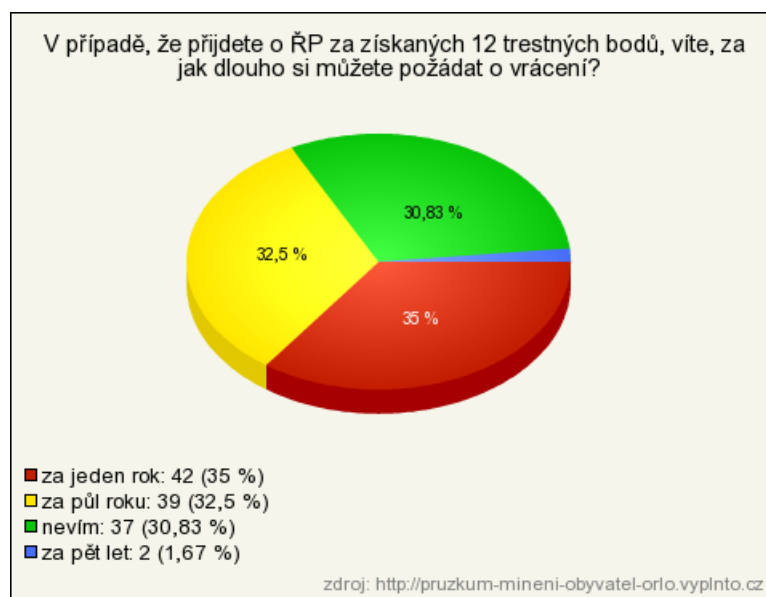
Graf 5.13 Rozdělení respondentů podle znalosti zjištění počtu trestných bodů

Nadpoloviční většina dotázaných sice ví, jak a kde si může zjistit počet získaných trestných bodů, ale také téměř polovina respondentů toto neví. Celkem 54 respondentů totiž odpovědělo záporně, což je v tomto případě výrazně velký počet negativních odpovědí.

Další otázka, která měla za úkol prověřit, zda občané vědí, za jak dlouho si mohou požádat o vrácení odebraného řidičského oprávnění v případě získaných 12 trestných bodů, měla na výběr celkem čtyři varianty možných odpovědí. Graf 5.14 znázorňuje odpovědi respondentů.

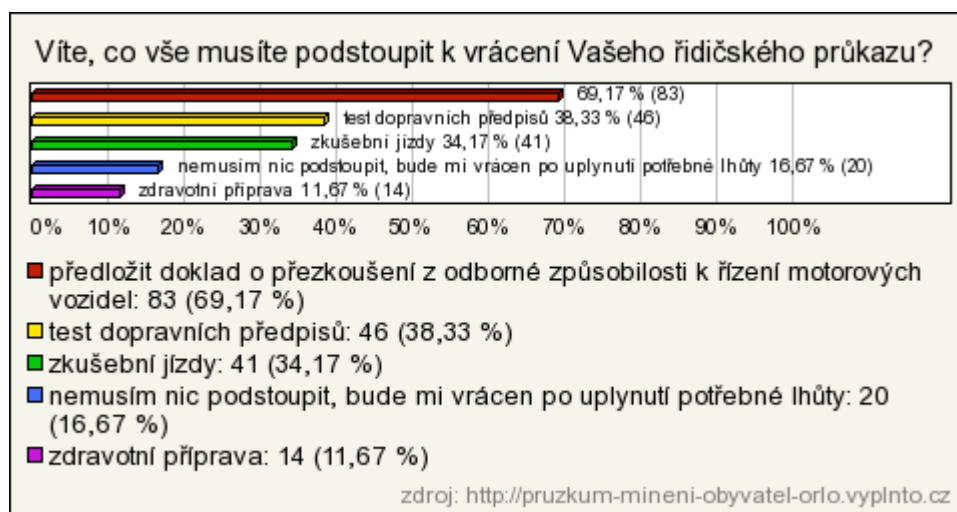
Graf 5.14 Rozdělení respondentů podle znalosti lhůty pro vrácení odebraného ŘP

Celkem 42 respondentů, kteří představují 35 % dotázaných, se domnívá, že si mohou požádat za jeden rok, což je správná odpověď, 39 respondentů (32,5 %) myslí, že za půl roku a 37 respondentů (30,83 %) neví. Dokonce dva respondenti uvedli variantu pět let.

Poslední otázka na znalost občanů ke zpětnému získání řidičského oprávnění v případě jeho odebrání, měla na výběr pět možných odpovědí. U této jediné otázky bylo možné označit více odpovědí. V následujícím grafu 5.15 jsou znázorněny počty jednotlivých odpovědí.

Graf 5.15 Znalost respondentů na podmínky vrácení ŘP

Většina respondentů, a to 83, což představuje 69,17 % dotázaných, ví, že je nutné předložit doklad o přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel. Bohužel ne všichni vědí, že k tomuto dokumentu je nutné ještě absolvovat také test dopravních předpisů, zkušební jízdy a také zdravotní přípravu, což byly další možné varianty odpovědí. Dokonce 20 respondentů se domnívá, že k vrácení odebraného řidičského oprávnění není nutné podstoupit žádné kroky, a že jim bude vrácen po uplynutí určité lhůty.

V poslední otázce v dotazníku, která nebyla povinná a týkala se samotného odboru dopravy, měli respondenti možnost sdělit své názory, náměty, připomínky či myšlenky. Připomínky, které respondenti sdělili, se týkaly především lepší informovanosti řidičů, malého prostoru, který pro vyřizování odbor dopravy má, lepšího přístupu zaměstnanců, nebo stížnosti, že někteří respondenti nevyřídili to, co potřebovali. Jeden z respondentů využil tento prostor k docela obsáhlému vyjádření, ve kterém kritizuje počet a rozmístění kruhových objezdů, mezi kterými je docela malá vzdálenost a na této vzdálenosti jsou umístěny například dva přechody pro chodce. Dále se zmínil o úpravě cesty ke spojení jednotlivých částí Orlové formou dvou proudů, kdy by jeden byl průběžný právě pro plynulý průjezd, nebo vybudování nadchodů či podchodů. Zmínil také to, že místo plánované rekonstrukce náměstí, by bylo daleko užitečnější zkvalitnit dopravu skrz město.

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat činnosti a kompetence odboru dopravy Městského úřadu Orlová. Zároveň provést průzkum mínění obyvatel města Orlová pomocí dotazníku, který byl zaměřen na činnost tohoto odboru, pomocí něhož byly zjištěny názory a připomínky občanů, jejich informovanost a jejich spokojenost s činností odboru dopravy. Na základě výsledků pak navrhnout případná zlepšení, která by vedla ke zkvalitnění činnosti a tím ke zvýšení spokojenosti samotných občanů.

Průzkumu, který byl prováděn formou dotazníkového šetření, se zúčastnilo celkem 120 respondentů, z nichž byla převážná většina mužů. Nejvíce respondentů bylo z věkové kategorie 15 – 30 let, jejichž nejvyšší dosažené vzdělání je střední odborné s maturitou a v pracovním zařazení patří většinou mezi zaměstnance a studenty.

Výsledky provedeného průzkumu ukázaly, že většina respondentů zná činnosti odboru dopravy jen částečně. Zřejmě je to způsobeno tím, že tento odbor občané navštěvují pouze z důvodu vyřízení své konkrétní záležitosti a nemají potřebu se zajímat, jaké další činnosti spadají do kompetence tohoto odboru. Pokud však nastane nutnost řešit záležitost jiného rázu, začínají teprve zjišťovat, kde tuto záležitost mohou vyřídit, což vystihuje druhá nejčastější odpověď v průzkumu na znalost činností odboru dopravy, a to, že sice všechny činnosti neznají, ale v případě nutnosti si dokážou informace najít. S tím také souvisí výsledky, které ukázaly, že znalost občanů v souvislosti se zjišťováním počtu získaných trestných bodů je nedostačující, že také mnoho občanů neví, za jakou dobu si mohou požádat o vrácení odebraného řidičského oprávnění a také to, že nemají přehled o tom, co vše musí podstoupit k jeho navrácení. Zde je prostor pro větší informovanost občanů, ať už formou článků v městských novinách (Orlovské noviny), které se dostávají do většiny domácností ve městě, nebo formou internetových aktualit, novinek, informací. Jsem toho názoru, že by občané města určitě uvítali uveřejnění informací a statistik týkající se spáchaných přestupků a počtů udělených trestných bodů za tyto přestupky právě například v městském periodiku. Jako určitý posun vpřed také vnímám možnost zavedení speciální rubriky, která by se specializovala na pomoc občanům ve smyslu pravidel a postupů při vyřizování různých (především těch nejdůležitějších jako evidence motorových vozidel- způsob jejich přihlašování a odhlašování a postup získání ŘP) záležitostí a to nejen na odboru dopravy. Může být využita také úřední deska, nebo

organizovány přednášky, zejména pro mladé začínající řidiče, nebo pro ty, kteří se na získání řidičského oprávnění teprve chystají. Jsou to nejen žáci a studenti, ale i další obyvatelé, a to z toho důvodu, aby měli představu, co je čeká. I respondenti sami uváděli ve svých připomínkách, že by uvítali lepší informovanost. S informovaností také souvisí problematika formulářů a žádostí, prostřednictvím kterých dochází ke komunikaci mezi úřadem a občany. Většina občanů si však neuvědomuje důležitost a nutnost vyplnění těchto dokumentů. Já osobně byl svědkem, při mé účasti na odboru dopravy v úředních hodinách, několika incidentů, kdy občan stál několik minut ve frontě a nakonec mu bylo u přepážky sděleno, že musí předložit formulář či žádost, které samozřejmě vyplněné neměl. Taková nedorozumění pak zbytečně vyvolávají konflikty a vytváří napjatou atmosféru na úradě.

Vyhodnocením odpovědí u otázek, které se týkaly samotné organizace vyřizování žádostí a záležitostí na odboru dopravy Městského úřadu Orlová, bylo zjištěno, že většině občanů sice tento systém vyhovuje, některým nevyhovuje, ale dokážou se podřídít. Počet otevřených přepážek hodnotí jako přiměřený, čekací doby přiměřeně dlouhé, úřední hodiny jim nevyhovují, ale dokážou se přizpůsobit. Zde by bylo dobré zvážit rozšíření úředních hodin, kdy by občané měli možnost vyřídit své záležitosti. V současnosti jsou úřední hodiny v pondělí a středu od 8.00 do 17.00 hodin, ve čtvrtek od 8.00 do 13.30 hodin a v úterý a pátek pro veřejnost otevřeno není, pouze pro objednané.

Největší počet pozitivních odpovědí bylo zjištěno u otázky, která se týkala možnosti objednávání pro vyřizování na odboru dopravy přes internet. Zde bych určitě doporučil tuto formu objednávání zavést. Určitě se nejedná o jednoduchou záležitost, ale v případě vyřizování občanských průkazů a pasů tato možnost existuje a myslím, že se dobře osvědčila.

Celkové zhodnocení občanů, zda se domnívají, že došlo ke zlepšení vyřizování oproti minulosti, bylo spíše váhavé, téměř stejný počet odpovídajících hodnotilo spíše pozitivně i spíše negativně. Pro variantu rozhodně pozitivní se rozhodlo nejméně respondentů. Zde bych doporučil zlepšit komunikační dovednosti a znalosti zaměstnanců, například formou školení, přednášek, workshopů, neboť někteří respondenti vyjádřili svou nespokojenost s přístupem zaměstnanců. Důležitým předpokladem pro správné fungování jakéhokoliv úřadu, a současně také mým dalším návrhem pro zlepšení, je flexibilita zaměstnanců. Stává se bohužel pravidlem, že každý zaměstnanec se věnuje výhradně své

agendě a jiné činnosti moc neovládá. Problém nastává v situacích, kdy úředník vykazuje absenci z důvodu nemoci nebo čerpá řádnou dovolenou a nemá za sebe adekvátní náhradu, která by dané problematice rozuměla ve stejném rozsahu. Z toho důvodu navrhuji pořádat taková školení, která zaměstnance připraví na práci v rozsahu všech agend v rámci daného odboru. Dále bych doporučil zavedení možnosti vyřízení určitých záležitostí elektronicky. Určitě jsou ke zvážení i další připomínky respondentů, které se týkaly celkové dopravy přes samotné město Orlová. Zde bych navrhl, před uskutečněním jakéhokoliv záměru v dopravě, umožnit občanům vyjádřit se k dané situaci a to například formou dotazníkového šetření, anonymních schránek důvěry nebo prostřednictvím internetových stránek města.

Odbor dopravy by neměl pouze konstatovat nějaké závěry a sloužit občanům výhradně k pomoci při vyřizování různých záležitostí, ale jeho činnost by měla být také preventivní. Velmi pozitivně vnímám snahu o spolupráci mezi odborem dopravy a Městskou policií Orlová. Činnost těchto dvou institucí je velmi blízce spjata a proto navrhuji, aby za účelem osvěty obyvatel, docházelo k jejich úzké spolupráci také v oblasti informovanosti občanů například o kritických lokalitách, ve kterých dochází k výrazně vyššímu páchání přestupků na úseku dopravy a to formou přednášek a školení a při jiných veřejných činnostech.

Všechny tyto doporučené návrhy by jistě vedly ke zlepšení kvality vyřizování záležitostí na samotném odboru dopravy, ke zvýšení informovanosti občanů města Orlová a tím samozřejmě ke zvýšení spokojenosti klientů.

Seznam použité literatury

GERLOCH, Aleš, HŘEBEJK, Jiří a ZOUBEK, Vladimír. *Ústavní systém České republiky: základy českého ústavního práva*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Prospektrum, 2002. 564 s. ISBN 80-7175-106-5.

HÁJEK, Miroslav. *Jak nepřijít o řidičský průkaz: 12 bodů hrozí každému: tajemství a záludnosti bodového systému - neplaťte zbytečně pokuty, když nemusíte - pasti na řidiče - práva a povinnosti řidičů - práva a povinnosti policistů - není nutné mít 12 bodů, abyste přišli o řidičský průkaz*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 96 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-80-247-2213-9.

KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. xii, 377 s. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-561-8.

KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*.

2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. 423 s. ISBN 80-7201-272-X.

POMAHAČ, Richard a VIDLÁKOVÁ, Olga. *Veřejná správa*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2002. xii, 278 s. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-748-0.

SPICER, Michael W. *Public administration and the state: a postmodern perspective*. New ed. Tuscaloosa, AL: University of Alabama, 2005. 176 s. ISBN 978-081-7352-394.

Ostatní zdroje

Interní materiály Městského úřadu Orlová

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

Internetové zdroje

WIKIPEDIE. *Bodový systém* [online]. 2013 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Bodov%C3%BD_syst%C3%A9m
12 BODŮ.CZ. *Vše o bodovém systému nejen pro vybodované řidiče* [online]. 2013 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <http://www.12bodu.cz/bodove-prestupky.php>

Seznam zkratek

BOZP - bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČR - Česká republika
DPH - daň z přidané hodnoty
EU - Evropská unie
PČR - Policie České republiky
ŘP - řidičský průkaz

Seznam obrázků

Obr. 3.1 Členění odboru vnitřních věcí
Obr. 3.2 Členění odboru školství, kultury a sportu
Obr. 3.3 Členění odboru životního prostředí
Obr. 3.4 Členění odboru výstavby
Obr. 3.5 Členění odboru sociálního a zdravotního
Obr. 3.6 Členění živnostenského úřadu
Obr. 3.7 Členění finančního odboru
Obr. 3.8 Členění odboru rozvoje a investic
Obr. 3.9 Členění odboru správy úřadu
Obr. 3.10 Členění právního odboru
Obr. 3.11 Členění tiskového oddělení
Obr. 3.12 Členění odboru správy majetku města
Obr. 4.1 Členění odboru dopravy

Seznam grafů

Graf 5.1 Rozdělení respondentů podle pohlaví

Graf 5.2 Rozdělení respondentů podle věku

Graf 5.3 Rozdělení respondentů podle vzdělání

Graf 5.4 Rozdělení respondentů podle zaměstnání

Graf 5.5 Rozdělení respondentů podle znalosti činnosti odboru dopravy

Graf 5.6 Rozdělení respondentů podle hodnocení systému na odboru dopravy

Graf 5.7 Rozdělení respondentů podle hodnocení počtu přepážek

Graf 5.8 Rozdělení respondentů podle čekací doby pro vyřizování žádostí

Graf 5.9 Rozdělení respondentů podle hodnocení úředních hodin

Graf 5.10 Rozdělení respondentů podle názoru na objednávání přes internet

Graf 5.11 Rozdělení respondentů podle zkušeností s problémy s centrálním registrem vozidel

Graf 5.12 Rozdělení respondentů podle hodnocení zlepšení vyřizování oproti minulosti

Graf 5.13 Rozdělení respondentů podle znalosti zjištění počtu trestných bodů

Graf 5.14 Rozdělení respondentů podle znalosti lhůty pro vrácení odebraného ŘP

Graf 5.15 Znalost respondentů na podmínky vrácení ŘP

Seznam tabulek

Tab. 4.1 Počet přestupků podle jednotlivých bodů za rok 2011 a 2012

Tab. 4.2 Počet přidělených bodů podle věku za rok 2012

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněná v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. května 2013

Jakub Fabšík

Seznam příloh

Příloha č. 1: Organizační struktura Městského úřadu Orlová

Příloha č. 2: Dotazník